Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Partij voor de Dieren
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Onderwerp
270.16 Beantwoording technische vragen betreffende de plannen voor de kap van bomen aan weerszijden van de N270 van Deurne naar Venray

Datum
18 november 2022
Ons kenmerk
C2306636/5167093
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
[redacted]
Telefoon
[redacted]
Email
[redacted]
Bijlage(n)
1
- Activiteitenplan Wet Natuurbescherming D10054830

Geachte heer, mevrouw,

Bij e-mail van 7 november 2022 heeft u namens de Partij voor de Dieren fractie technische vragen gesteld over het project N270.16 betreffende de plannen voor de kap van bomen aan weerszijden van de N270 van Deurne naar Venray. Onderstaand treft u de vragen en de antwoorden daarop.

1. Kunt u ons voorzien van het bestemmings- en compensatieplan met betrekking tot deze situatie?
Antwoord: Relevante stukken zijn te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl; N270 Langstraat Gemeente Deurne, bestemmingsplan onherroepelijk, vastgesteld 6 juli 2021:

- Toelichting Bijlage 1 Voorlopig Ontwerp Plus
- Toelichting Bijlage 9 Toetsing en compensatieplan NNN Reconstructie N270 Deurne - Limburgse grens, Provincie Noord-Brabant, 14 juni 2017.

2. Wat is in deze situatie de omvang van het verlies aan ecologische waarden en kenmerken?
Antwoord:

- Bijlage 1 Voorlopig Ontwerp Plus bestaat uit een tekening met een legenda waarin staat aangegeven welke "te handhaven boom", "te verwijderen boom" en "aan te planten boom" zijn. Voor de reconstructie worden 220 losse bomen gerooid, waarvan er 17 vergunningplichtig zijn en 203 vergunningvrij.
- Daarnaast gaat er 1,3 ha "droog bos met productie" verloren (zie paragraaf 2.3 uit bijlage Toetsing en compensatieplan NNN).

3. Welke functie hebben de betreffende bomen voor vleermuizen?

Antwoord: De losse bomen en het droog bos met productie hebben voor vleermuizen slechts een functie als vliegroute, en hebben geen foerageer- of verblijfsfunctie (zie paragraaf 4.5 in bijgevoegd Activiteitenplan).

4. Op welke locatie en op welke wijze wordt het verlies van bomen gecompenseerd?
Antwoord: Het verlies van bomen wordt gecompenseerd conform regelgeving en beleid van provincie Noord-Brabant en de gemeente Deurne.

i. Het verlies van 1,3 ha "droog bos met productie" is financieel gecompenseerd via het Groenfonds.
ii. De te kappen losse bomen worden gecompenseerd door herplant. Het gaat om 146 te herplanten bomen die zoveel mogelijk in de laanstructuur terugkomen zoals weergegeven in bijlage 1 Voorlopig Ontwerp Plus. De soort bomen en de grootte van de te herplanten bomen wordt in overleg met de gemeente Deurne bepaald.
De termijn van herplant vindt plaats in overleg met de gemeente Deurne maar binnen de uitvoeringstermijn van de wegreconstructie.

5. Kunt u een toelichting geven op de kwaliteit en kwantiteit van de compensatie?
Antwoord: Zie vraag 4.

6. Op welke termijn wordt de compensatie uitgevoerd?
Antwoord:

- Voor "droog bos met productie": de financiële compensatie in het Groenfonds is in 2021 geregeld conform de provinciale verordening.
- Voor "losse bomen": wordt de realisatietermijn bepaald in overleg met de gemeente Deurne maar binnen de uitvoeringstermijn van de wegreconstructie.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

[redacted]

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Activiteitenplan Wet natuurbescherming

Reconstructie N270 Deurne-Limburgse grens Provincie Noord-Brabant

25 mei 2022

Contactpersoon

[redacted]
Specialist ecologie

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel 6
1.3 Inhoud rapport 6
2 Projectgebied en ingreep 7
3 Methode onderzoeken 8
3.1 QuickScan 2017 8
3.2 Soortgericht onderzoek 2017 8
3.3 Actualisatie 2021 10
3.4 Soortgericht onderzoek 2022 10
4 Resultaten onderzoeken 13
4.1 QuickScan 2017 13
4.2 Soortgericht onderzoek 2017 13
4.3 Actualisatie 2021 15
4.4 Soortgericht onderzoek 2022 16
4.5 Samenvattend overzicht 19
5 Effectbeschrijving en toetsing 21
5.1 Effectbeschrijving 21
5.1.1 Zoogdieren 21
5.1.2 Broedvogels 23
5.1.3 Amfibieën 24
5.2 Toetsing 24
5.2.1 Relevante beschermde soorten in kader van toetsing Wnb 24
5.2.2 Toetsing ingreep aan Wet natuurbescherming 25
5.2.3 Mitigatieplan 28
5.2.3.1 Opzet mitigatieplan 28

5.2.3.2 Inhoud mitigatieplan 29
5.2.4 Toetsing Wnb na mitigatie en compensatie 34
5.2.5 Conclusie 36

6 Ontheffing Wet natuurbescherming 37

6.1 Ontheffing en soorten 37
6.2 Belang en alternatievenafweging 37
6.2.1 Onderbouwing wettelijk belang 37
6.2.2 Alternatieven 37
6.3 Staat van instandhouding 38

Bijlagen

Bijlage A Wettelijk kader soortbescherming Wet natuurbescherming 39

Bijlage B Ontwerp (los aangeleverd) 42

Bijlage C Planning (los aangeleverd) 43

Bijlage D Resultaten soortgericht onderzoek vleermuizen 44

Colofon 47

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Provincie Noord-Brabant heeft het voornemen om het traject van de N270 tussen Deurne (km 25,3) en Limburgse grens (km 30,0) te reconstrueren. De reconstructie heeft tot doel om de doorstroming en veiligheid op de weg te bevorderen en noodzakelijk groot onderhoud te verrichten. De reconstructie heeft geen verkeersaantrekkende werking.

Arcadis Nederland B.V. heeft opdracht gekregen voor het opstellen van een geïntegreerd contract op basis van UAV-gc, het uitvoeren van bijbehorende onderzoeken alsmede het voorbereiden en begeleiden van de Europese aanbesteding voor de Reconstructie N270 Deurne – Limburgse grens. Onderdeel van deze opdracht is het uitvoeren van een soortenonderzoek in het kader van de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Het onderzoek is uitgevoerd voor de volledige scope van het projectgebied Reconstructie N270 Deurne (km 25,3) en Limburgse grens (km 30,0), zie Figuur 1.

Figuur 1 Projectgebied N270 Deurne tot Limburgse grens (rode lijn)

De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, en daarmee tot overtredingen van de Wnb. Dit geldt ter hoogte van het huidige wegtracé en de zones waar de weg wordt verlegd en/of kruispunten zijn voorzien en de directe omgeving. Voor beschermde soorten is de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) relevant. In Bijlage A is een uitgebreide beschrijving van het vigerend wettelijk kader opgenomen.

In het kader van soortbescherming is in september 2016 een QuickScan uitgevoerd[1]. Hiermee is vroeg in het ontwerptraject inzicht gekregen in mogelijk voorkomende soorten en eventueel daarmee verband houdende maatregelen. Aan de hand van de QuickScan is nader soortgericht onderzoek verricht in 2017 conform de daarvoor geldende normen en richtlijnen (soortenstandaarden en protocollen). In november 2021 is een actualisatie van de soortbeschermingstoets uitgevoerd[2]. De onderzoeksresultaten van het soortgericht onderzoek waren ruim drie jaar oud en in de lijst met vrijgestelde beschermde soorten in het beschermingsregime “Andere soorten” hebben wijzingen plaatsgevonden. Het doel van de actualisatie was het inzichtelijk maken van noodzakelijk soortgericht onderzoek voor een ontheffingsaanvraag. Op basis van de actualisatie en een overleg met het bevoegd gezag, Omgevingsdienst Brabant Noord, is in 2022 aanvullend soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de soortgroepen roofvogels en kleine marterachtigen. De resultaten van alle onderzoeken zijn opgenomen in dit rapport.

1.2 Doel

In dit rapportage staan de resultaten van alle veldonderzoeken, zijn effecten op beschermde soorten als gevolg van de Reconstructie van de N270 beschreven en is een toetsing verricht aan de Wnb. Daarbij zijn mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt inclusief een onderbouwing van de noodzakelijke onderdelen voor een ontheffingsaanvraag.

1.3 Inhoud rapport

Arcadis heeft onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. In dit rapport worden de volgende resultaten gerapporteerd:

- De resultaten van de QuickScan op 13 maart 2017 waarbij de habitatgeschiktheid is beoordeeld van het projectgebied (mogelijke functie als verblijfplaats) en directe omgeving (mogelijke functie als foerageer- en leefgebied).
- De resultaten van soortgericht onderzoek uitgevoerd in 2017 naar het voorkomen van vleermuizen, flora, broedvogels, eekhoorn, reptielen en amfibieën conform de bepalingen uit de betreffende soortenstandaarden en kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2013.
- De resultaten van de actualisatie van de gegevens van het projectgebied en directe omgeving middels een habitatgeschiktheidsbeoordeling.
- De resultaten van soortgericht onderzoek uitgevoerd in 2022 naar het voorkomen van roofvogels en kleine marterachtigen conform de bepalingen uit de betreffende soortenstandaarden en kennisdocumenten.

De effecten op beschermde soorten als gevolg van de ingreep is vervolgens getoetst aan het onderdeel soortenbescherming van de Wnb. Zie Bijlage A voor nadere toelichting op het wettelijk kader.

[1] Arcadis, 13 maart 2017. – QuickScan reconstructie N270, Provincie Noord-Brabant. – Ref: 079313242 0.2.
[2] Arcadis, 10 november 2021 – Actualisatie soortbeschermingstoets, Reconstructie N270, Provincie Noord-Brabant. – Ref.: D10042650:11.

2 Projectgebied en ingreep

Het tracé van de ‘Reconstructie N270 Deurne-Limburgse grens’ bestaat uit de provinciale weg N270 vanaf de aansluiting Walsberg aan de westzijde (bij Deurne, km. 25.3) tot aan de provinciegrens met Limburg aan de oostzijde (km. 30.0). Het tracé ligt binnen de gemeente Deurne. Het projectgebied betreft de te reconstrueren weg met daarbij de bermen en eventuele aanwezige laanbeplanting en greppels/sloten.

De weg loopt door zowel stedelijk, natuurlijk als agrarisch gebied. Buiten de bebouwde kom van Deurne bevinden zich nog enkele boerderijen met perceelontsluitingen direct op de N270 of op de zijwegen. Langs deze zijwegen staat relatief oude laanbeplanting bestaande uit beuken en Amerikaanse eik. Langs het overgrote deel van de N270 zelf staat laanbeplanting bestaande uit relatief jonge eiken. In de aanwezige laanbeplanting van zowel de zijwegen als hoofdbaan N270 zelf zijn enkele boomholten aanwezig.

Het natuurlijke gebied rondom en grenzend aan het projectgebied bestaat uit gemengd bosgebied (bosbouw) en enkele verruigde, natte akkers en percelen.

Het doel van de Provincie Noord-Brabant voor de reconstructie van de N270 is om de doorstroming te verbeteren en de weg veiliger te maken. Hierbij wordt:
- Het huidige wegprofiel verbreed.
- Parallelwegen en fietspaden aangelegd langs de hoofdweg.
- Aansluitingen van parallelwegen aan hoofdwegen geplaatst d.m.v. drie kruispunten.
- Een aansluiting gemaakt van de uitritten van woningen op de parallelwegen.

Het ontwerp van de nieuwe weg is opgenomen in Bijlage B. De effecten/handelingen die mogelijk negatief uitwerken op de voorkomende soorten flora en fauna zijn hieronder uiteengezet:
- Kap van bomen.
- Verwijderen bermen.
- Verwijderen bosgrond met opstand.
- Verleggen greppels/sloten.
- Verbreding/verlegging wegvlak: barrière werking (grotere kans op aanrijdingen) en verlies leefgebied.
- Aanleg en verwijderen tijdelijke rijbanen.
- Aanleg parallelstructuur (fietspaden en parallelwegen); verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand.

De sloop van het trafohuisje aan de Nachtegaalweg is niet voorzien door de aannemer van de opdrachtgever en is daarom verder niet in deze rapportage getoetst. Bij de sloop van dit object moet alsnog een beoordeling op de Wnb plaats vinden. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemer van de sloopwerkzaamheden.

De planning van de werkzaamheden is opgenomen in Bijlage C.

3 Methode onderzoeken

3.1 QuickScan 2017

In de QuickScan is een literatuurstudie en een veldbezoek uitgevoerd. Voor de literatuurstudie is gebruik gemaakt van de brede kennis over het voorkomen van beschermde soorten uit diverse onderzoeken in Noord-Brabant die in de afgelopen jaren door Arcadis zijn uitgevoerd. Tevens is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en verspreidingsatlassen.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 9 september 2016 door [redacted] Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd welke soorten (mogelijk) in en om het projectgebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden. Voor vleermuizen en broedvogels is een inschatting gemaakt van de geschiktheid van de aanwezige gebouwen, bomen en habitat als vaste rust- en verblijfplaats en nestlocatie.

3.2 Soortgericht onderzoek 2017

De QuickScan gaf aanleiding voor een soortgericht onderzoek. In de volgende tekst is beschreven hoe dit is uitgevoerd. Hierbij is de gedragscode Provinciale infrastructuur[3] in acht genomen. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in paragraaf 3.2. In Tabel 1 staan de data van de veldbezoeken.

Vleermuizen
De inventarisatie is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013[4] (Netwerk Groene Bureaus & Gegevensautoriteit Natuur, 2013). Bij alle bezoeken zijn waarnemingen gedaan met een heterodyne of live batdetector met opnamemogelijkheden en time expansion (Petterson d240x en Batlogger). Als het niet mogelijk was om de soort in het veld te determineren, dan zijn waarnemingen opgenomen en later geanalyseerd in Batsound en/of Batexplorer.

Tevens heeft er een fysieke inspectie plaatsgevonden waarbij alle voor vleermuizen geschikte boomholten binnen het projectgebied zijn onderzocht op mogelijke verblijfsfunctie.

Zoogdieren
Voor de das en eekhoorn is gericht onderzoek uitgevoerd om de aanwezigheid van deze soorten binnen het projectgebied vast te stellen. Hierbij is gebruik gemaakt van de Soortenstandaard Das[5]. Tevens is gebruik gemaakt van de informatie beschikbaar gesteld door de dassenwerkgroep Noord-Brabant.

Broedvogels
Voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn de daarvoor opgestelde soortenstandaarden gebruikt (Soortenstandaard buizerd, steenuil, RvO, 2012) en protocollen. In totaal zijn er vijf bezoeken afgelegd verspreid over de voor de betreffende soort meest geschikte periode.

Broedvogels met een niet-jaarrond beschermd nest zijn terloops van deze inventarisaties en die van andere soorten/soortgroepen geïnventariseerd. Hierdoor is een compleet beeld ontstaan.

[3] RVO, 2013 – Gedragscode Provinciale infrastructuur – Versie Juni 2013.
[4] Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging & NGB, 2013 – Vleermuisprotocol – Versie 27 maart 2013.
[5] RVO, 2012 – Soortenstandaard Das *Meles* – Versie December 2012.

Flora
Voor flora is in de periode juni t/m juli één bezoek afgelegd waarbij het projectgebied is onderzocht op beschermde soorten flora. Dit betreft een voor de meeste flora beste periode, de bloeiperiode. Hierin zijn de soorten relatief eenvoudig te herkennen. Tevens zijn eventueel aanvullende waarnemingen tijdens de andere inventarisaties meegenomen. Hierdoor is gedurende het gehele jaar gekeken naar het voorkomen waardoor ook soorten zijn onderzocht die niet bloeien ten tijde van de gerichte ronde.

Reptielen
Voor reptielen is onderzoek gedaan naar de levendbarende hagedis. Overige soorten waren in de QuickScan op voorhand uitgesloten. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de methode conform de Soortenstandaard Levendbarende hagedis[6]. Met behulp van tapijttegels is in de geschikte periode onderzoek gedaan naar het voorkomen van deze soort. Tevens zijn eventueel aanvullende waarnemingen tijdens de andere inventarisaties meegenomen.

Amfibieën
Het onderzoek naar amfibieën is gericht op de heikikker. Hiervoor is de methode conform Soortenstandaard heikikker[7] gehanteerd. Door het beluisteren van kooractiviteit, klompen tellen en wateren in de geschikte periode te inventariseren is het voorkomen van de heikikker onderzocht. Eventueel andere waarnemingen van amfibieën tijdens deze rondes en tijdens de andere soortinventarisaties zijn meegenomen.

Overige beschermde soorten
Eventueel andere aanwezige beschermde soorten in en rondom het projectgebied zijn terloops geïnventariseerd tijdens de diverse veldbezoeken.

Verantwoording veldbezoeken
De uitgevoerde veldbezoeken voldoen allen aan de landelijk voorgeschreven aantal bezoeken, de spreiding van bezoeken over voorjaar- en zomerseizoen en de geschikte weersomstandigheden. Deze eisen verschillen per soort. Zie Tabel 1 voor een overzicht van de onderzoek data en weersomstandigheden.

Tabel 1 Verantwoording veldbezoeken

Soort	Onderzoek	Opmerkingen	Datum	Dagdeel
Vleermuizen	Inventarisatie verblijven, foerageer- en vliegroutes	Onderzoek conform vleermuisprotocol 2013	3-4-2017	Avond
			9-4-2017	Ochtend
			7-6-2017	Avond
			14-8-2017	Avond
			20-9-2017	Avond
Zoogdieren	Inventarisatie voorkomen en verblijfs-, foerageer- en migratiefuncties	Rondes conform soortenstandaard	6-3-2017	Ochtend en middag
Broedvogels	Inventarisatie jaarrond beschermde nesten		6-3-2017	Ochtend en middag
			7-6-2017	Avond
Flora	Inventarisatie groeiplaatsen		30-6-2017	Gehele dag
Reptielen	Inventarisatie voorkomen en functie	Rondes conform soortenstandaard	11-4-2017	Ochtend
			10-5-2017	Ochtend
			22-5-2017	Ochtend
			21-6-2017	Ochtend
			5-7-2017	Ochtend
Amfibieën	Inventarisatie voorkomen en functie	Rondes conform soortenstandaard	22-3-2017	Avond
			30-3-2017	Avond
			11-4-2017	Ochtend

[6] RVO, 2014 – Soortenstandaard Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara* – Versie Maart 2014.
[7] RVO, 2014 – Soortenstandaard He kikker *Rana arvalis* – Versie Maart 2014.

Deskundigheid ecologen
Het onderzoek is uitgevoerd door [redacted], specialisten ecologie werkzaam bij Arcadis. De ecologen hebben zeer ruime ervaring met het uitvoeren van vleermuis-, vogel- en zoogdieronderzoek (veldonderzoek, monitoring, ecologische begeleiding, directievoering en ontheffingsprocedures met uiteenlopende mitigatie en compensatieplannen). Arcadis is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

3.3 Actualisatie 2021

Bij de actualisatie van 2021 is beoordeeld of de reeds verzamelde gegevens, conclusies en adviezen opgenomen in de soortbeschermingstoets na ruim vier jaar nog gelden. Gedurende deze vier jaar hebben wijzigingen opgetreden in de soortenlijst van vrijgestelde soorten binnen de Provincie Noord-Brabant. Daarnaast is niet uitgesloten dat de huidige situatie mogelijk anders is dan in 2017.

Voor de actualisatie van de soortbeschermingstoets uit 2017 is een QuickScan Wnb uitgevoerd. Daarbij is gelet op de soorten die in 2021 binnen de provincie Noord-Brabant beschermd zijn. De QuickScan bestaat uit een bureaustudie en een veldbezoek. Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) voor de periode 01 januari 2016 t/m 01 november 2021 en de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl.
- www.ravon.nl.
- www.vlinderstichting.nl.

Het veldbezoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van de bureaustudie en de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het projectgebied (kunnen) worden aangetast door de geplande werkzaamheden.

Voor de actualisatie zijn de resultaten van de soortbeschermingstoets vergeleken met de QuickScan Wnb. Hier is hoofdzakelijk gekeken naar de verschillen in beschermde soorten binnen de provincie Noord-Brabant. Als laatst is beoordeeld of de rapportage voldoet aan de in 2021 geldende eisen voor een soortbeschermingstoets voor het indienen van een ontheffingsaanvraag.

3.4 Soortgericht onderzoek 2022

Naar aanleiding van de resultaten van de actualisatie (zie paragraaf 4.3) en overleg met de Omgevingsdienst Brabant Noord is aanvullend soortgericht onderzoek uitgevoerd in 2022 naar de broedvogels met jaarrond beschermde nesten en kleine marterachtigen.

Kleine marterachtigen
Het onderzoek is uitgevoerd conform de Handreiking kleine marters van de Provincie Noord-Brabant 2017. Het onderzoeksgebied bestond uit circa acht hectare geschikt leefgebied langs de Provinciale weg (projectgebied inclusief aangrenzende geschikte leefgebieden). Drie wildcamera's, vijf mostela's (kisten met cameraopstelling waarin kleine zoogdieren geregistreerd worden) en 36 sporenbuizen zijn verspreid over het onderzoeksgebied uitgezet (zie Figuur 2). Het onderzoek vond plaats in het actieve seizoen, waardoor het onderzoeksmateriaal gedurende zes weken uitstond. De sporenbuizen en camerabeelden zijn iedere twee weken gecontroleerd, zie Tabel 2 voor de datums. Voor de sporenbuizen is de opzet van de Stichting Kleine Marters aangehouden.[8] Hiervoor zijn PVC-buizen van 10cm diameter gebruikt. De sporenplaat bestond uit multiplex (wit geschilderd) van 8 cm breed met in het midden een strook sponsdoek. De sponsdoek is gevuld met een suspensie van paraffineolie (lampenolie) met houtskoolpoeder. Dieren die de sponsdoek met de suspensie passeren laten pootafdrukken achter op het multiplex. De pootafdrukken zijn tweewekelijks geregistreerd en met een natte doek verwijderd. De instellingen van de losse wildcamera's stonden 24/7 op fotostand en de camera's in de mostela's stonden 24/7 op hybridestand (zowel foto's als korte video's).

[8] Stichting Kleine Marters – Onderzoeksmethoden – Geraadpleegd op 25 februari 2022 - https://stichtingkleinemarters.nl/onderzoeksmethoden/

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten
Het onderzoek is uitgevoerd conform de kennisdocumenten Buizerd en Steenuil van BIJ12.[9][10] Het onderzoek naar horsten van roofvogels en roeken is in vijf ronden uitgevoerd in de periode van 7 maart t/m 10 mei (zie Tabel 2). Het onderzoek naar uilen is in drie ronden uitgevoerd in de periode van 10 maart t/m 21 april (zie Tabel 2). Tijdens de andere onderzoeksronden is gelet op sporen van steenuil.

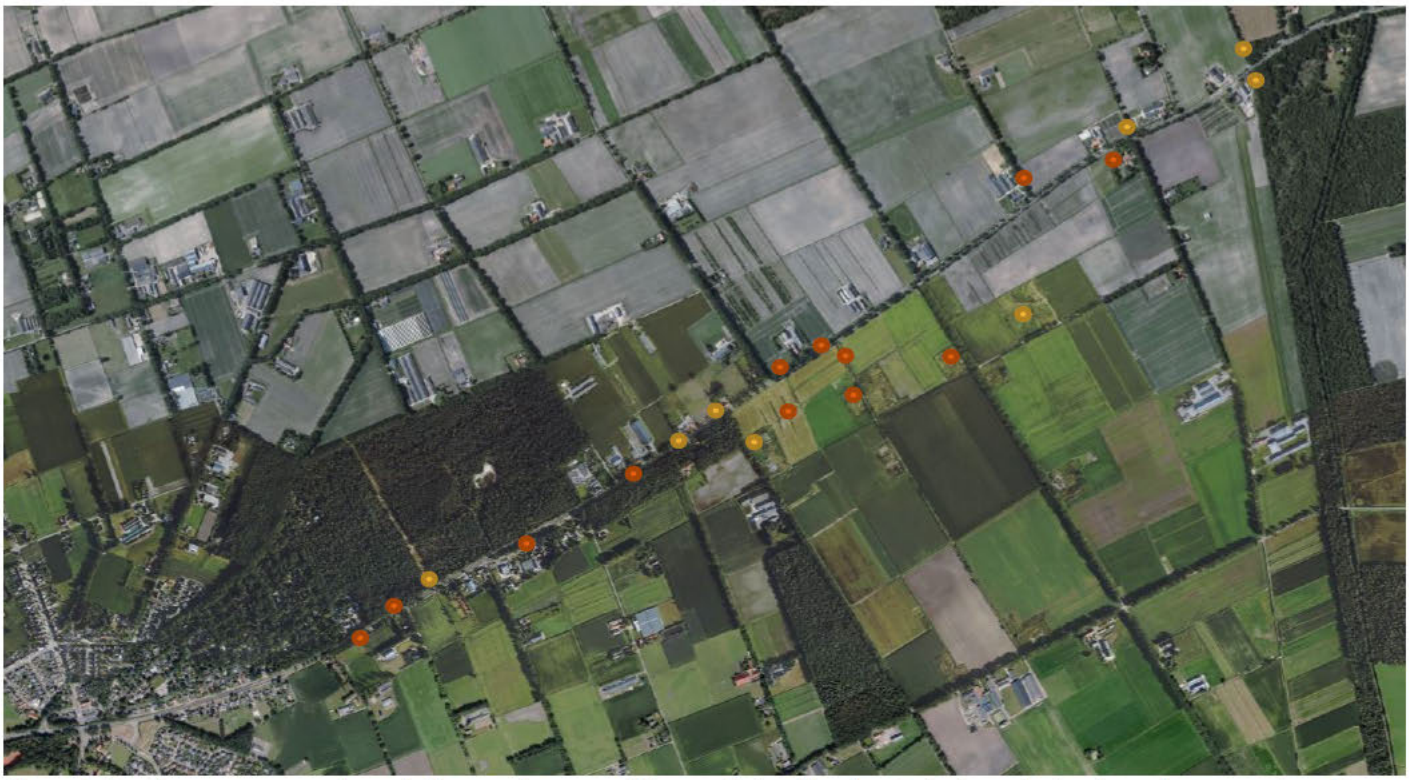

Figuur 2 De stippen geven een benadering van de verspreiding van het veldwerkmateriaal voor het onderzoek naar marters. De oranje stippen zijn locaties met sporenbuizen. De gele stippen zijn locaties met een wildcamera of een mostela en één of meerdere sporenbuizen in de omgeving. In totaal zijn drie wildcamera's, vijf mostela's en 36 sporenbuizen geplaatst verspreid over het gebied. Het veldwerkmateriaal is geplaatst op 7 maart 2022 en verwijderd op 18 april 2022

Tabel 2 Verantwoording veldbezoeken

Soort	Onderzoek	Opmerkingen	Datum en tijd	Omstandigheden
Kleine marterachtigen	Inventarisatie verblijfplaatsen	Conform "Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming | 13 oktober 2017 | Provincie Noord-Brabant"	7-3-2022 12.00-17.30	6-8 graden / 3 Bft / 0/8 bewolkt
			22-3-2022 12.30-17.00	17-19 graden / 1 Bft 0/8 bewolkt
			4-4-2022 10.00-14.00	6 graden / 4-5 Bft / 8/8 bewolkt / lichte buien vanaf 12.00 uur
			18-4-2022 8.30-12.00	8-18 graden / 0 Bft / 0/8 bewolkt
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Inventarisatie nest- en verblijfplekken en functioneel leefgebied.	Conform "Kennisdocument Buizerd | Versie 1.0 Juli 2017 | BIJ12" & "Kennisdocument Steenuil | Versie 1.0 Juli 2017 | BIJ12"	7-3-2022 12.00-17.30	6-8 graden / 3 Bft / 0/8 bewolkt
			10-3-2022 18.10-21.10	10-8 graden / 1-2 Bft / 0/8 bewolkt
			22-3-2022 12.30-17.00	17-19 graden / 1 Bft 0/8 bewolkt
			28-3-2022 20.30-22.15	12-11 graden / 1 Bft / 7/8 sluierbewolking

[9] BIJ12 – Kennisdocument Buizerd – Versie 1.0 Juli 2017.
[10] BIJ12 – Kennisdocument Steenuil – Versie 1.0 Juli 2017.

Soort	Onderzoek	Opmerkingen	Datum en tijd	Omstandigheden
			4-4-2022 10.00-14.00	6 graden / 4-5 Bft / 8/8 bewolkt / lichte buien vanaf 12.00 uur
			18-4-2022 8.30-12.00	8-18 graden / 0 Bft / 0/8 bewolkt
			21-4-2022 21.15-22.30	13-12 graden / 2-3 Bft / 2/8 bewolkt
			10-5-2022 9.00-10.30	18-21 graden / 0-1 Bft / 7/8 sluierbewolking

Vleermuizen

In het overleg met het bevoegd gezag is door het bevoegd gezag onderzoek naar de locaties van (bijzondere) verblijfplaatsen aansluitend op de vastgestelde vliegroutes geopperd. Reden voor het onderzoek was ontbreken van informatie over het exacte aantal dieren dat gebruik maakt van de vliegroute en de locatie van de verblijfplaatsen van de vastgestelde soorten uit 2017. Dit onderzoek is niet uitgevoerd, omdat de omgeving van het projectgebied bestaat uit een groot netwerk aan lijnvormige elementen zoals bosranden en laanbeplanting. Deze verbinden tal van potentiële (bijzondere) verblijflocaties in bomen en gebouwen. Om te onderzoeken waar deze (bijzondere) locaties mogelijk zitten is buitenproportioneel onderzoek noodzakelijk. Het aantal potentiële locaties in bomen en gebouwen binnen een straal van 3-5 km van de locaties van de vliegroute loopt al snel op tot tientallen, zo niet honderden locaties (alle boerderijen, bossen en dorpskernen aangesloten op lijnvormige elementen in Figuur 3). Daarom is besloten dit onderzoek niet uit te voeren en te richten op de mitigerende en compenserende maatregelen voor het behoud van de reeds vastgestelde vliegroutes.

Figuur 3 Omgeving projectgebied met groot netwerk aan lijnvormige elementen zoals bosranden en laanbeplanting

4 Resultaten onderzoeken

4.1 QuickScan 2017

Uit de QuickScan is naar voren gekomen dat binnen het projectgebied het voorkomen van functies voor meerdere soort(groep)en beschermd onder de Wnb niet uit te sluiten is. In Tabel 3 is een overzicht gegeven van deze soort(groep)en en het beschermingsregime onder de Wnb. De soortgroepen vissen en ongewervelden zijn uitgesloten binnen het projectgebied.

Tabel 3 Verwachte soorten binnen projectgebied

Soortgroep	Voorkomen N270	Beschermingsregime
Zoogdieren	Dassenburchten aanwezig in nabijheid van N270. Eekhoorn aanwezig.	Andere soorten
	Vleermuizen vliegroutes en foerageergebied aanwezig. Bomen met gaten aanwezig: verblijfplaatsen niet uitgesloten	Habitatrichtlijn
Flora	Voorkomen is niet uitgesloten in bermen en bosgebied	Andere soorten
Broedvogels	Sporen van roofvogelnesten en spechtenholen waargenomen. Jaarrond beschermde nestplaatsen van roofvogels, spechten en roek zijn niet uitgesloten.	Vogelrichtlijn Vogels met jaarrond beschermd nest; categorie 1 t/m 4 Vogels met niet-jaarrond beschermd nest; categorie 5
Reptielen	Levendbarende hagedis waargenomen in wegberm. Bosgebied is ook geschikt leefgebied. Voorkomen van andere reptielen wordt niet verwacht.	Andere soorten
Amfibieën	Algemene soorten worden verwacht. Potentie voor rugstreeppad en heikikker.	Habitatrichtlijn en Andere soorten

4.2 Soortgericht onderzoek 2017

Vleermuizen

Tijdens het soortgericht onderzoek zijn verblijfplaatsen in boomholten, foerageergebieden en vliegroutes onderzocht binnen het projectgebied. Er zijn geen verblijfsfuncties vastgesteld in het projectgebied. Wel zijn vliegroutes en foerageergebied vastgesteld, zie Tabel 4 voor een overzicht van de waarnemingen. In Bijlage D zijn de waarnemingen van vleermuizen ingetekend.

Tabel 4 Overzicht waarnemingen en functie van gewone dwergvleermuis in projectgebied tijdens het soortgerichte onderzoek in 2017

Functie projectgebied	Waarnemingen
Foerageergebied	Foerageerfunctie boven het verruigde groen van voornamelijk dieren afkomstig uit dorpskern Deurne en omliggende boerderijen. Functie is echter niet primair (alleen tijdelijk foeragerende dieren).
Zomerverblijf	Geen zomerverblijven vastgesteld. Verblijfsfunctie uitgesloten.
Paarverblijf	Geen baltsverblijfplaatsen vastgesteld. Verblijfsfunctie uitgesloten.
Winterverblijf	Geen winterverblijf vastgesteld in het projectgebied. Geen massawinterverblijfplaats vastgesteld of te verwachten. Verblijfsfunctie uitgesloten.
Vliegroute	2 vliegroutes aanwezig die haaks op de weg lopen bij de Nachtegaalweg en Trienenbergweg. Voornamelijk in gebruik door gewone dwergvleermuis. Laatvlieger (<25 dieren) en gewone grootoorvleermuis (enkele individuen) maken enkel gebruik van de vliegroute langs Trienenbergweg.

Zoogdieren
Tijdens het soortgericht onderzoek is één verblijfplaats van eekhoorn aangetroffen. Het betreft hier, gezien de omvang van het nest, een zomerverblijf in een Amerikaanse eik. De locatie van het nest is aangegeven in Figuur 4.

Betreffende de das is naast het soortgericht onderzoek ook contact gelegd met een lokale werkgroep. Dassenwerkgroep Noord-Brabant is gevraagd om aanvullende data te leveren om daarmee een compleet beeld te krijgen van de das in de omgeving. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in Figuur 4.

Er zijn geen waarnemingen gedaan van overige zoogdieren. Gelet op de ligging nabij landelijk gebied en dorpsrand is de aanwezigheid van soorten als egel, huismuis, bosmuis, vos en steenmarter (in 2017 niet vrijgesteld) niet uitgesloten. Voor deze soorten geldt de zorgplicht (zie paragraaf 5.4).

Figuur 4 Locaties zoogdieren langs N270. Blauw: zomerverblijfplaats eekhoorn; rode cirkel: das, meerdere aanrijdingsslachtoffers; rode ster: dassenburcht

Broedvogels
Tijdens het soortgericht onderzoek is onderzoek verricht naar buizerd, roek, steenuil en boomvalk. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten vastgesteld binnen het projectgebied. Aanwezigheid van buizerd is vastgesteld. Deze gebruikt de omgeving (buiten projectgebied) als foerageergebied.

Binnen het projectgebied zijn diverse soorten algemene broedvogels aangetroffen waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het betreft hier nesten van roodborst, kauw, torenvalk en holenduif. Vanwege het vele voorkomen van vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nest, is het voorkomen van niet-jaarrond beschermde nestplaatsen niet uit te sluiten.

Flora
Binnen het projectgebied is geen beschermde flora aangetroffen. Standplaatsen van beschermde soorten flora zijn uitgesloten.

Reptielen
Binnen het projectgebied zijn geen reptielen aangetroffen. Functies voor deze soorten zijn uitgesloten.

Amfibieën
Tijdens het onderzoek zijn algemene amfibieën aangetroffen in het projectgebied. Het betreft hier bruine kikker en gewone pad. Tevens is alpenwatersalamander aangetroffen. De heikikker is niet aangetoond in het projectgebied ondanks gericht onderzoek. Deze soort is uitgesloten in het projectgebied. Voor een uitwerking van de resultaten, zie Tabel 5.

Gelet op de aanwezigheid van verruigd groen met omliggend open water (buiten projectgebied) is het aannemelijk dat algemene amfibieënsoorten voorkomen binnen het projectgebied. Het gaat hierbij ook om naast de al aangetoonde soorten en kleine watersalamander. Het kan in het projectgebied gaan om de marginale functie van landbiotoop in enkel het verruigde groen. Voortplantingsbiotoop is uitgesloten door de afwezigheid van waterhoudende sloten, poelen etc. De aanwezige sloten in het gebied vallen te snel droog voor een succesvolle voortplanting. In de directe omgeving, maar buiten het projectgebied zijn wel waterhoudende sloten en poelen aanwezig. Zie Tabel 5 voor de geschiktheidsbeoordeling van het projectgebied voor de betreffende soorten.

Tabel 5 Overzicht van waarnemingen van amfibieën in projectgebied tijdens het soortgerichte onderzoek in 2017

Soort	Geschikt landbiotoop	Geschikte voortplantingslocatie	Opmerkingen
Gewone pad	X		Soort niet aangetroffen maar wel te verwachten in verruigd groen
Bruine kikker	X		Soort aangetroffen in verruigd groen
Bastaardkikker	X		Soort aangetroffen in verruigd groen
Kleine watersalamander	X		Soort niet aangetroffen maar wel te verwachten in verruigd groen
Alpenwatersalamander	X		Soort aangetroffen in bosperceel ten noorden van N270 tussen km 26.4 en 27.3.
Heikikker			Uitgesloten op basis van soortgericht onderzoek

4.3 Actualisatie 2021

Voor de meeste soortgroepen is de uitgevoerde inspanning uit de soortbeschermingstoets voldoende voor een ontheffingsaanvraag. Enkel voor de soortgroepen broedvogels met jaarrond beschermde nesten en grondgebonden zoogdieren is dit niet (meer) het geval. Daarnaast is aanpassing van de conclusies voor de alpenwatersalamander en vleermuizen noodzakelijk. In Tabel 6 is de vergelijking nader toegelicht.

Tabel 6 Actualisatie Wnb. Dikgedrukt staan de belangrijkste zaken die afwijken van de huidige eisen voor een ontheffing

Soortgroep	Natuurtoets 2017	QS 2021	Conclusie	Vervolgactie
Flora	Geen beschermde soorten aangetoond.	Geen beschermde soorten verwacht.	Geen effect.	N.v.t.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Beschermde soorten aanwezig in en nabij projectgebied. Effecten zijn niet uit te sluiten.	Beschermde soorten aanwezig in en nabij projectgebied. Effecten zijn niet uit te sluiten.	Mogelijke effecten, ontheffing niet mogelijk. Mitigerende maatregelen nemen en Zorgplicht toepassen.	Mitigerende maatregelen uitwerken in mitigatieplan.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Geen verblijfplaatsen van beschermde soorten aangetoond. **Onderzoek niet volgens huidige onderzoeks-protocollen.**	Verblijfplaatsen en leefgebied van beschermde soorten niet uit te sluiten.	• Mogelijke effecten op beschermde verblijfplaatsen. • Nader soortgericht onderzoek mogelijk noodzakelijk omdat onderzoeksprotocollen zijn aangepast.	Afstemming met ODBN en mogelijk aanvullend onderzoek in 2022.
Grondgebonden zoogdieren	Effecten op das en eekhoorn vastgesteld.	Geschikt leefgebied van beschermde	• Effecten op functies van beschermde	Afstemming met ODBN en

Soortgroep	Natuurtoets 2017	QS 2021	Conclusie	Vervolgactie
	Geen onderzoek naar kleine marterachtigen gedaan.	soorten: das, eekhoorn, kleine marterachtigen en algemene soorten aanwezig.	soorten das en eekhoorn. • Nader soortgericht onderzoek naar kleine marterachtigen en ontheffing mogelijk noodzakelijk.	mogelijk aanvullend onderzoek in 2022.
Vleermuizen	Effecten op vleermuizen vastgesteld.	Geschikt leefgebied en functies aanwezig.	• Effecten op functies van beschermde soorten. • Ontheffing noodzakelijk.	Mitigerende maatregelen uitwerken in mitigatieplan.
Reptielen	Geen beschermde soorten aangetoond.	Geschikt leefgebied aanwezig, maar kans op aanwezigheid onwaarschijnlijk.	Geen effect.	N.v.t.
Amfibieën	Beschermd leefgebied aangetoond van alpenwatersalamander.	Geschikt leefgebied van alpenwatersalamander en algemene soorten aanwezig.	• Effecten op functies van beschermde soorten aanwezig. • Ontheffing noodzakelijk.	Mitigerende maatregelen uitwerken in mitigatieplan.
Vissen	Geen beschermde soorten verwacht.	Geen beschermde soorten verwacht.	Geen effect.	N.v.t.
Overige soorten	Geen beschermde soorten verwacht.	Geen beschermde soorten verwacht.	Geen effect.	N.v.t.

4.4 Soortgericht onderzoek 2022

Kleine marterachtigen en overige zoogdieren
Tijdens het onderzoek is op twee locaties een kleine marterachtige vastgesteld (zie Figuur 5). Op locatie 1 is tijdens het uitzetten van het marteronderzoek de verblijfplaats van een wezel vastgesteld. Op locatie 2 is met een cameraval een bunzing of steenmarter vastgesteld. Op basis van de foto is niet met zekerheid vast te stellen welke soort het betreft. Naast kleine marterachtigen zijn andere zoogdieren vastgesteld tijdens het onderzoek: eekhoorn, haas, huiskat, muizen, ree en vos (zie Figuur 6). Met de mostela's en de sporenbuizen zijn zestien waarnemingen van muizen verspreid over het onderzoeksgebied gedaan. Tijdens de onderzoeksronden zijn hazen en reeën vastgesteld nabij de locaties waar deze ook op camera zijn vastgesteld. Ook is één uitwerpsel nabij een sporenbuis aangetroffen met daarin de nagel van een (kleine) vogel. Gezien de locatie langs een watergang in een nat weiland behoort het uitwerpsel toe aan een kleine marterachtige.

Op basis van de habitatgeschiktheidsbeoordeling en de waarnemingen tijdens het onderzoek kan worden geconcludeerd dat aan beide zijden van het projectgebied leefgebied van kleine marterachtigen aanwezig is. Het exacte aantal verblijfplaatsen kan niet worden vastgesteld, omdat deze soorten vaak meerdere verblijfplaatsen afwisselend gebruiken. Het primaire leefgebied betreft de bosranden, graslanden, weilanden en ruigtestroken. De akkers vormen voor een deel van het jaar, wanneer de gewassen groeien en resten van gewassen aanwezig zijn, ook geschikt foerageergebied. Het aanbod aan voedsel in de vorm van muizen, broedvogels en ongewervelden zijn volop aanwezig.

Deze leefgebieden zijn ook geschikt voor algemene soorten zoals haas, muizen, ree en vos. Voor de eekhoorn bieden alleen de bossen geschikt leefgebied. Ondanks de vaststelling van een eekhoorn op camera, zijn er geen nesten tijdens het soortgericht onderzoek in 2022 vastgesteld. Mogelijke verklaring hiervoor is dat de zomerverblijven van eekhoorn bestaan uit lichte materialen zoals kleine takken, bladeren en mos. Deze verblijven worden jaarlijks gebouwd, omdat deze veelvuldig verloren gaan door stormen of ingebruikname door vogels. Dit verklaart mogelijk het verlies van een eerder vastgesteld zomerverblijf in 2017. Verblijfplaatsen in boomholten (permanent) zijn uitgesloten binnen het werkgebied.

Figuur 5 Locatie 1: Verblijfplaats wezel in holle stam in ruigte. Locatie 2: passerende bunzing/steenmarter langs bosrand

Figuur 6 Locaties cameravallen inclusief waarnemingen:
1. Haas, ree en algemene broedvogels;
2. Muizen, huiskat en algemene broedvogels;
3. Haas, eekhoorn, huiskat, bunzing/steenmarter, vos en algemene broedvogels.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten
Tijdens het onderzoek zijn twee nestlocaties aangetroffen (zie Figuur 7). Op locatie 1, in de bebouwde kom van Deurne bij de op- en afrit is een broedkolonie roeken met circa 20-25 nesten vastgesteld in de bomen aan beide zijden van de N270. Op locatie 2, op het woonerf bij de zijweg Bultweg is een steenuilterritorium vastgesteld met een vermoedelijke verblijfplaats in een van de schuren op het erf. Het dier is hier tijdens de avondbezoeken roepend waargenomen en op een van de schuren waren grote aantallen uitwerpselen aanwezig. De graslanden, weilanden en akkers grenzend aan het gehele tracé vormen geschikt leefgebied voor de steenuil. De bospercelen vormen geen geschikt leefgebied voor steenuilen.

Naast de vastgestelde verblijfplaatsen zijn in de aangrenzende bossen ten zuiden van de N270 twee potentiële horsten vastgesteld. De locatie van de horsten lag aan de zuidkant van de bossen op circa 100 meter van het werkgebied. Tijdens het onderzoek zijn geen activiteiten van roofvogels op of nabij het nest waargenomen. In de omgeving zijn ook geen sporen zoals prooiresten of grotere hoeveelheden uitwerpselen vastgesteld. Derhalve is het gebruik van deze horsten uitgesloten.

In de bossen aan de zuidzijde van de N270 is tweemaal een buizerd ter plaatse waargenomen (op enkele honderden meters van de potentiële horsten) en in het Walsbergerbos (noordzijde van de N270) zijn tijdens twee bezoeken buizerd ter plaatse waargenomen. In het Walsbergerbos zijn geen potentiële horsten binnen de eerste 100 meter van het werkgebied waargenomen.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten
Naast zoogdieren zijn verschillende algemene broedvogels vastgesteld op de camerabeelden zoals roodborst, merel en koolmees. Verder zijn tijdens het onderzoek enkele nesten van algemene broedvogels zoals houtduif waargenomen in de bossen aan beide zijden van de N270.

Figuur 7 Locaties met vastgestelde nesten en verblijfplaats van broedvogels met jaarrond beschermde nesten:
1. Roekenkolonie van circa 20 tot 25 nesten in de bomen aan beide zijden van de N270 ter hoogte van het viaduct;
2. Verblijfplaats van steenuil in boerderij gelegen aan de N270.

4.5 Samenvattend overzicht

In Tabel 7 staat een samenvattend overzicht van de beschermde soorten die vastgesteld zijn tijdens alle onderzoeken en de functie van het projectgebied voor de betreffende soorten. Er is ook het aantal nesten of verblijven aangegeven die zijn aangetroffen in en rondom het projectgebied. De soorten en soortgroepen die zijn uitgesloten, zijn niet opgenomen.

Tabel 7 Overzicht van vastgestelde soorten en soortgroepen in en rondom het projectgebied

Soortgroep	Soort	Verblijfplaatsen	Leefgebied
Zoogdieren	Gewone dwergvleermuis	X	Vliegroute bij Trienenbergweg en Nachtegaalweg, niet primair foerageergebied. Aantallen onbekend.
	Laatvlieger	X	Vliegroute bij Trienenbergweg, niet primair foerageergebied. Aantallen onbekend.
	Gewone grootoorvleermuis	X	Vliegroute bij Trienenbergweg niet primair foerageergebied. Aantallen onbekend.
	Das	1 (buiten projectgebied)	Beide zijden van de N270 bestaat deels uit geschikt leefgebied door habitat en aantallen prooidieren. Meerdere aanrijdingsslachtoffers zijn in het verleden aangetroffen op de weg.
	Eekhoorn	2	1. Foerageergebied in directe omgeving van zomerverblijf in Walsbergerbos. 2. Territorium in bos ten noorden van de N270 over de Limburgse grens.
	Wezel	1	Verblijfplaats buiten projectgebied. Beide zijden van de N270 bestaat deels uit geschikt leefgebied door habitat en aantallen prooidieren.

Soortgroep	Soort	Verblijfplaatsen	Leefgebied
	Bunzing/steenmarter	X	Beide zijden van de N270 bestaat deels uit geschikt leefgebied door habitat en aantallen prooidieren.
	Algemene zoogdieren	X	Niet uit te sluiten. Functie leefgebied.
Vogels	Niet jaarrond beschermde nesten	Meerdere nesten van verschillende soorten aanwezig	Leefgebied voor verschillende soorten algemene broedvogels.
	Jaarrond beschermde nesten	Roekenkolonie van 20-25 nesten	Beide zijden van de N270 bestaan deels uit geschikt leefgebied door habitat.
	Jaarrond beschermde nesten	Steenuilterritorium	Beide zijden van de N270 bestaan deels uit geschikt leefgebied door habitat en aantallen prooidieren.
Amfibieën	Algemene amfibieën; bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander	Aanwezig	De bossen bestaan uit geschikt landbiotoop. Waterbiotoop niet geschikt door droogval.
	Alpenwatersalamander	Aanwezig	De bossen bestaan uit geschikt landbiotoop. Vastgesteld in bosperceel ten noorden van N270 tussen km 26.4 en 27.3. Waterbiotoop niet geschikt door droogval.

5 Effectbeschrijving en toetsing

5.1 Effectbeschrijving

De initiatiefnemer heeft diverse ingrepen gepland. In Tabel 8 staan de tijdelijke en permanente negatieve effecten op soorten. Daarbij wordt reeds voorgesorteerd op de relevante verbodsbepalingen uit de Wnb. In paragraaf 5.2 (toetsing) wordt getoetst of hiermee verbodsbepalingen worden overtreden c.q. sprake is van de zorgplicht.

Tabel 8 Mogelijke negatieve effecten als gevolg van de reconstructie van de N270 (T = tijdelijk effect; P = permanent effect)

Ruimtelijke ingreep	Opzettelijk doden van dieren	Vernielen van nesten / verblijven	Verlies van foerageergebied / migratieroutes	Opzettelijk verstoren van dieren
Kap van bomen	P	P	P	T
Verwijderen bermen	P	P	P	T
Verwijderen bosgrond met opstand	P	P	P	T
Verleggen greppels/sloten	P		P	T
Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	P		P	T
Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			P	T

Als toelichting op de effecten is het volgende relevant:

- Opzettelijke verstoring van dieren kan tijdens de werkzaamheden optreden. Het gaat daarbij om de effecten van licht, geluid en aanwezigheid van mensen. Het effect is tijdelijk van aard;
- Bij de kap van bomen, verwijdering van bermen en bosgrond met opstand en verleggen van greppels/sloten kan zonder maatregelen leiden tot het doden van dieren of vernielen van verblijven/nesten. Dit effect is van permanente aard;
- De verbreding van het wegvlak en aanleg van parallelwegen leidt tot een grote barrière tussen de leefgebieden ten noorden en zuiden van de N270. Het effect is van permanente aard.

In de volgende paragrafen is per soortgroep de effectbeschrijving nader toegelicht.

5.1.1 Zoogdieren

Vleermuizen

In het projectgebied zijn verschillende soorten vleermuizen aangetroffen. Het gaat hierbij om gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Omdat de functies voor deze soorten gelijk zijn (vliegroute en niet primair foerageergebied) en de effecten als gevolg van de geplande ingreep vergelijkbaar zijn, wordt de effectbeschrijving voor deze soorten samengenomen. In Tabel *9* staan de negatieve effecten (rood gemarkeerd) en mogelijk negatieve effecten (oranje gemarkeerd). Dit hangt samen met de specifieke functie.

Tabel 9 Negatieve effecten op gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger ten gevolge van de reconstructie van de N270 (rood = negatieve effecten, oranje = mogelijk negatief effect / T = tijdelijk effect; P = permanent effect)

Ruimtelijke ingreep	Opzettelijk doden van dieren	Vernielen van nesten / verblijven	Verlies van foerageergebied / migratieroutes	Opzettelijk verstoren van dieren
Kap van bomen			P	T
Verwijderen bermen			T	T
Verwijderen bosgrond met opstand			P	T
Verleggen greppels/sloten				
Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)			P	P
Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			P	P

Grondgebonden zoogdieren zonder vrijstelling
In het projectgebied zijn functies voor de das, eekhoorn, wezel en bunzing/steenmarter vastgesteld. Het gaat daarbij om verblijfplaatsen en/of leefgebied van deze soorten. Voor de eekhoorn betreft dit zomerverblijfplaatsen in nesten die jaarlijks opnieuw gebouwd worden. Het betreft geen permanente verblijfplaatsen in boomholten. Het verdwijnen van een eekhoorn zomerverblijf heeft minimale effecten op de eekhoorn, omdat voldoende leefgebied overblijft voor de eekhoorn om zelfstandig nieuwe zomerverblijfplaatsen te maken.

In Tabel 10 staan de staan de negatieve effecten (rood gemarkeerd) en mogelijk negatieve effecten (oranje gemarkeerd), voor zover relevant in relatie tot Wnb.

Tabel 10 Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren zonder vrijstelling ten gevolge van de reconstructie van de N270 (rood = negatieve effecten, oranje = mogelijk negatief effect / T = tijdelijk effect; P = permanent effect)

Ruimtelijke ingreep	Opzettelijk doden van dieren	Vernielen van nesten / verblijven	Verlies van foerageergebied / migratieroutes	Opzettelijk verstoren van dieren
Kap van bomen		P	P	T
Verwijderen bermen	P	P	T	T
Verwijderen bosgrond met opstand	P	P	P	T
Verleggen greppels/sloten	P	P		
Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	P		P	T
Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			P	P

Grondgebonden zoogdieren met vrijstelling
Gelet op de ligging in het buitengebied is de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren met vrijstelling (zie Tabel 21 in Bijlage A) als egel, verscheidene muizen, vos en/of haas te verwachten. Bij grootschalige ingrepen kunnen deze gedood worden. Dit geldt ook voor het verwijderen van bomen en struiken. Daarbij kunnen bijvoorbeeld verblijven van egels verloren gaan alsmede jonge dieren worden gedood. Bij de toetsing zal verder worden ingegaan op de

vrijstelling en het feit dat daarmee alleen zorgplicht geldt voor deze soorten. In dat kader zijn ook andere negatieve effecten relevant, zoals het doden en verstoren van dieren, en daarom opgenomen in Tabel 11.

Tabel 11 Negatieve effecten op algemene soorten zoogdieren ten gevolge van de reconstructie van de N270 (rood = negatieve effecten, oranje = mogelijk negatief effect / T = tijdelijk effect; P = permanent effect)

Ruimtelijke ingreep	Opzettelijk doden van dieren	Vernielen van nesten / verblijven	Verlies van foerageergebied / migratieroutes	Opzettelijk verstoren van dieren
Kap van bomen	P	P	P	T
Verwijderen bermen	P	P	T	T
Verwijderen bosgrond met opstand	P	P	P	T
Verleggen greppels/sloten	P	P		T
Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	P		P	P
Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			P	P

5.1.2 Broedvogels

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten
Jaarrond beschermde nesten van roek en steenuil zijn vastgesteld binnen of direct grenzend aan het projectgebied. Daarnaast wordt het projectgebied en de directe omgeving hiervan gebruikt als foerageergebied door roek, steenuil en buizerd. In Tabel 12 worden de effecten van de ingreep weergegeven.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten
Enkel niet jaarrond beschermde nesten zijn aanwezig in het projectgebied. Het is aannemelijk gezien het wijdverspreid zijn en algemeen voorkomen van de waargenomen soorten dat er naast de aangetoonde nestplekken ook meerdere soorten hier nestelen. Hiermee moet rekening gehouden worden met soorten van bos en struweel en open velden. Dit zijn onder andere soorten als: merel, spreeuw, zwarte roodstaart, koolmees en pimpelmees. In Tabel 12 worden de effecten van de ingreep weergegeven.

Tabel 12 Negatieve effecten op broedvogels ten gevolge van de reconstructie N270 (rood = negatieve effecten, oranje = mogelijk negatief effect / T = tijdelijk effect; P = permanent effect)

Ruimtelijke ingreep	Opzettelijk doden van dieren	Vernielen van nesten / verblijven	Verlies van foerageergebied / migratieroutes	Opzettelijk verstoren van dieren
Kap van bomen	P	P		T
Verwijderen bermen			T	T
Verwijderen bosgrond met opstand	P	P	P	T
Verleggen greppels/sloten				T
Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)				T
Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)				T

5.1.3 Amfibieën

Amfibieën zonder vrijstelling
Tijdens de onderzoeken is landbiotoop van de alpenwatersalamander vastgesteld binnen en in de directe omgeving van het projectgebied. In de Tabel 13 staan de negatieve effecten (rood gemarkeerd) en mogelijk negatieve effecten (oranje gemarkeerd), voor zover relevant in relatie tot Wnb.

Amfibieën met vrijstelling
Tijdens het soortgericht onderzoek zijn de soorten bruine kikker en bastaardkikker vastgesteld in het projectgebied. Gelet op de aanwezigheid van het verruigde groen en nabijgelegen open water is het aannemelijk dat andere algemene amfibieënsoorten als gewone pad en kleine watersalamander ook voorkomen binnen het projectgebied.

Tabel 13 Negatieve effecten op alpenwatersalamander ten gevolge van de reconstructie N270 (rood = negatieve effecten, oranje = mogelijk negatief effect / T = tijdelijk effect; P = permanent effect)

Ruimtelijke ingreep	Opzettelijk doden van dieren	Vernielen van nesten / verblijven	Verlies van foerageergebied / migratieroutes	Opzettelijk verstoren van dieren
Kap van bomen	T			T
Verwijderen bermen	P	P		T
Verwijderen bosgrond met opstand	P	P		
Verleggen greppels/sloten				
Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	P			
Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)				

5.2 Toetsing

5.2.1 Relevante beschermde soorten in kader van toetsing Wnb

In Tabel 14 staat een overzicht van de aangetroffen beschermde soorten en hun beschermingsstatus. Er is ook vermeld of de provincie voor de betreffende nationaal beschermde soorten een vrijstelling heeft gegeven. Voor alle soorten geldt de zorgplicht Art. 1.11 van de Wnb, ook voor (tijdelijk) vrijgestelde soorten. In de effectbeoordeling (toetsing) zijn vrijgestelde soorten verder buiten beschouwing gelaten. Beschermingsmaatregelen (mitigatie) zijn voor deze soorten wel van belang om invulling te geven aan de zorgplicht.

Tabel 14 Overzicht voorkomende beschermde soorten en hun beschermingsstatus en mogelijke vrijstelling

Soortgroep	Soort	Bescherming	Vrijstelling
Zoogdieren	Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	N.v.t.
	Laatvlieger	Habitatrichtlijn	N.v.t.
	Gewone grootoorvleermuis	Habitatrichtlijn	N.v.t.
	Das	Andere soorten	N.v.t.
	Eekhoorn	Andere soorten	Niet vrijgesteld
	Algemene zoogdieren	Andere soorten	Vrijstelling, Wel zorgplicht
Vogels	Niet jaarrond beschermde nesten	Vogelrichtlijn	N.v.t.
Amfibieën	Algemene amfibieën	Andere soorten	Vrijsteling Wel zorgplicht
	Alpenwatersalamander	Andere soorten	Niet vrijgesteld

5.2.2 Toetsing ingreep aan Wet natuurbescherming

In Tabel 15, Tabel 16 en Tabel 17 is op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragrafen per soort of soortgroep aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden. Daarbij zijn de ingrepen apart in beeld gebracht, voor zover hier negatieve effecten zijn te verwachten.

Bij de beoordeling is nog geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in paragraaf 5.2.4.

Tabel 15 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van Habitatrichtlijnsoorten

Soorten	Ingreep	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4
Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, gewone grootoorvleermuis	Kap van bomen		X		
	Verwijderen bermen		X		
	Verwijderen bosgrond met opstand		X		
	Verleggen greppels/sloten		X		
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)	X	X		X
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)		X		

Relevante verbodsbepalingen 3.5: Het is verboden om:
Lid 1: Habitatrichtlijnsoorten opzettelijk te doden of te vangen;
Lid 2: Habitatrichtlijnsoorten opzettelijk te verstoren;
Lid 3: eieren van Habitatrichtlijnsoorten opzettelijk te vernielen of te rapen;
Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van Habitatrichtlijnsoorten te beschadigen of te vernielen.

Overtreding van Lid 1 is van toepassing, omdat verbreding van het wegvlak een verhoogd risico levert voor aanrijdingen. Overtreding van Lid 2 is van toepassing wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden in de actieve perioden van de vleermuizen. Overtreding van Lid 4 is mogelijk van toepassing als de vliegroutes tussen verblijfplaatsen en leefgebied (tijdelijk) verbroken worden als het gevolg van kappen van bomen. Overtreding van Lid 3 is niet van toepassing, omdat vleermuizen geen eieren leggen.

Tabel 16 Mogelijke overtreding van verbodsbepalingen van artikel 3.10 ten aanzien van Andere soorten

Soort	Ingreep	Lid 1a	Lid 1b	Lid 1c
Das	Kap van bomen			
	Verwijderen bermen			
	Verwijderen bosgrond met opstand			
	Verleggen greppels/sloten			
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)	X		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Eekhoorn	Kap van bomen	X	X	
	Verwijderen bermen			
	Verwijderen bosgrond met opstand	X	X	
	Verleggen greppels/sloten			

	Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	X	X	
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Bunzing/steenmarter	Kap van bomen			
	Verwijderen bermen	X	X	
	Verwijderen bosgrond met opstand	X	X	
	Verleggen greppels/sloten	X	X	
	Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	X		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Wezel	Kap van bomen			
	Verwijderen bermen	X	X	
	Verwijderen bosgrond met opstand	X	X	
	Verleggen greppels/sloten	X	X	
	Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	X		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Alpenwatersalamander	Kap van bomen	X		
	Verwijderen bermen	X	X	
	Verwijderen bosgrond met opstand	X	X	
	Verleggen greppels/sloten			
	Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	X		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			

Relevante verbodsbepalingen 3.10. Het is verboden om Andere soorten:
Lid 1a: opzettelijk te doden of vangen;
Lid 1b: opzettelijk te beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
Lid 1c: opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Overtreding van Lid 1a is van toepassing voor de das, eekhoorn, bunzing/steenmarter, wezel en alpenwatersalamander omdat de werkzaamheden leiden tot een breder wegvlak en daarmee een grotere barrière tussen de leefgebieden. Voor de eekhoorn, bunzing/steenmarter, wezel en alpenwatersalamander geldt ook dat de werkzaamheden mogelijk leiden tot doden van dieren in aanwezige verblijfplaatsen. Overtreding van Lid 1b is mogelijk van toepassing voor de eekhoorn, bunzing/steenmarter, wezel en alpenwatersalamander, omdat verwijderen van bomen, bermen, bosgrond en verplaatsen van greppels kan leiden tot het vernielen van verblijfplaatsen. Voor de das is overtreding van Lid 1b niet van toepassing, omdat geen verblijfplaatsen in het projectgebied zijn vastgesteld. Het beperkte deel aan leefgebied dat verdwijnt is matig geschikt leefgebied, omdat dit direct langs de N270 ligt. Overtreding van Lid 1c is niet van toepassing, omdat geen beschermde plantensoorten zijn vastgesteld.

Tabel 17 Mogelijke overtreding van verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van Vogelrichtlijn

Soort	Ingreep	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5
Roek	Kap van bomen	X	X		X	
	Verwijderen bermen					
	Verwijderen bosgrond met opstand					
	Verleggen greppels/sloten					
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)				X	
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)					
Steenuil	Kap van bomen					
	Verwijderen bermen					
	Verwijderen bosgrond met opstand					
	Verleggen greppels/sloten					
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)					
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)					
Niet jaarrond beschermde soorten	Kap van bomen	X	X			X
	Verwijderen bermen					X
	Verwijderen bosgrond met opstand	X	X			X
	Verleggen greppels/sloten	X	X			X
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)					
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)					

Relevante verbodsbepalingen 3.1: Het is verboden om:
Lid 1: vogels opzettelijk te doden of vangen;
Lid 2: van vogels nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of opzettelijk te beschadigen;
Lid 3: eieren van vogels te rapen of onder zich te hebben;
Lid 4: vogels opzettelijk te storen;
Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Overtreding van Lid 1, Lid 2 en Lid 4 zijn mogelijk van toepassing als de bomen met nesten gekapt worden en/of werkzaamheden rondom de nestlocatie in het broedseizoen plaatsvinden. Overtreding van Lid 3 is niet van toepassing voor alle broedvogels, omdat geen eieren geraapt of vervoerd worden. Overtreding van Lid 4 is niet van toepassing voor vogels zonder beschermde nest, omdat verstoring geen wezenlijk effect heeft op de staat van instandhouding. Het aandeel leefgebied dat verdwijnt is zeer beperkt en de werkzaamheden zijn van tijdelijke aard. Voor de steenuil is geen enkele verbodsbepaling van toepassing, omdat de nestlocatie buiten het projectgebied ligt en voldoende leefgebied behouden blijft voor behoud van het nest.

5.2.3 Mitigatieplan

5.2.3.1 Opzet mitigatieplan

In deze paragraaf is de totstandkoming van het mitigatieplan uitgewerkt. Het mitigatieplan beschrijft de mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om overtreding van de verbodsbepalingen zo veel als mogelijk te voorkomen en de maatregelen die nodig zijn om een aantasting van de gunstige staat van instandhouding te voorkomen. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend. De Wnb schrijft voor dat een ontheffing alleen verleend kan worden als er geen andere bevredigende oplossing is en de staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Dat betekent dat als mitigatie in redelijkheid mogelijk is, dit ook verplicht is. Daarnaast zijn vaak ook nadere maatregelen noodzakelijk om tegemoet te komen aan de zorgplicht. Verder kan een ontheffing alleen verleend worden wanneer er geen gevolgen zijn voor de gunstige staat van instandhouding van de soort. Om dit zeker te stellen kan het nodig zijn een compenserende maatregel uit te voeren.

Binnen het projectgebied en de omgeving zijn de volgende functies vastgesteld:
- Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis): vliegroute en niet primair foerageergebied.
- Das: foerageergebied en migratieroute.
- Eekhoorn: verblijfplaatsen en foerageergebied.
- Bunzing/steenmarter: leefgebied.
- Wezel: verblijfplaatsen en foerageergebied.
- Algemene zoogdieren: verblijfplaatsen en foerageergebied.
- Roek: nestkolonie en foerageergebied.
- Steenuil: leefgebied.
- Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten: nesten en leefgebied.
- Alpenwatersalamander: landbiotoop.
- Amfibieën met vrijstelling (gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander): voortplantingsplaatsen en landbiotoop.

In het mitigatieplan wordt gestreefd naar volledige mitigatie van de verblijfplaats om daarmee overtreding van de verbodsbepalingen in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb grotendeels te kunnen voorkomen. Hetzelfde geldt voor het voorkomen van effecten op individuen; maatregelen worden getroffen om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen. Indien noodzakelijk worden zowel tijdelijke als permanente voorzieningen voorgesteld. Het doel van het treffen van mitigatiemaatregelen is tweeledig, namelijk:
- Het beperken en voorkomen van negatieve effecten.
- Het behouden van voldoende functioneel leefgebied.

Verder wordt in het mitigatieplan invulling gegeven aan de zorgplicht in relatie tot algemene zoogdieren en amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

Voor het opstellen van het mitigatieplan zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Toepassen richtlijnen vanuit de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis; 100% behoud van functionaliteit van leefgebied en van verblijfplaatsen van vleermuizen, om daarmee negatieve effecten en overtreding verbodsbepalingen Wnb te voorkomen.
- Realisatie tijdelijke mitigerende maatregelen dient plaats te vinden voorafgaand aan de ingreep.
- Behoud van laanbeplanting zoveel als mogelijk langs het gehele traject. Bij kap van bomen geldt verplichting tot herplant om de laanstructuur te behouden.
- Werkzaamheden bestaan uit kap bomen, verwijderen bermen, verwijderen bosgrond met opstand, verleggen van greppels en sloten, plaatsing parallelwegen en verbreding van de huidige weg.
- Start hoofdwerkzaamheden staat gepland voor februari 2023 (zie Bijlage C). Ter voorbereiding worden tijdelijke werkzaamheden uitgevoerd. Deze staan vanaf september 2022 op de planning. Met het indienen van een ontheffingsaanvraag moet rekening gehouden worden met een tijdsduur van 13 weken en 7 weken voor eventuele verlenging (excl. eventuele vragen vanuit bevoegd gezag).
- Werken middels een ecologisch werkprotocol. Dit document dient ter referentie van de te nemen maatregelen en de te hanteren werkwijze tijdens de uitvoering van het project.

5.2.3.2 Inhoud mitigatieplan

Algemene maatregelen en Zorgplicht

- Voorafgaand en tijdens de werkzaamheden vindt controle en inspectie plaats door een deskundig ecoloog. De ecoloog zal in overleg met de initiatiefnemer en de aannemer passende maatregelen voorstellen indien uit controle en inspectie volgt dat dit noodzakelijk is.
- Bij een calamiteit (visueel aanwezige vleermuizen en broedvogels, nesten met eieren of jongen etc.) wordt het werk tijdelijk stil gelegd en stelt de ecoloog passende maatregelen voor, in overleg met de aannemer en de initiatiefnemer.
- Een kopie van dit document, het ecologische werkprotocol en ontheffing zijn aanwezig op de uitvoerderskeet bij de aannemer op de bouw en in het bezit van zowel de projectleider en de betrokken ecoloog. Indien er door een daartoe bevoegd persoon gevraagd wordt naar deze documenten kunnen deze ter verantwoording van de werkzaamheden worden getoond.
- De werkzaamheden worden uitgevoerd met in acht name van de algemene zorgplicht. In dit geval dienen eventueel aanwezige dieren verplaatst te worden naar een veilig leefgebied. Indien er midden in de winter of bij vorst soorten in winterslaap aangetroffen worden, moet in samenspraak met de ecoloog maatregelen opgesteld worden (bijv. opvangcentra etc.).

Vleermuizen

Betreffende vleermuizen zijn de volgende functies aangetoond:

- Foerageergebied – niet primair - voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
- Vliegroute voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Om de effecten van verlichting op de foerageergebieden en vliegroutes te mitigeren dient vleermuisvriendelijke verlichting over de gehele lengte van het te reconstrueren deel van de N270 te worden toegepast. Het gebruik van de ‘Batlamp’, ontwikkeld door Rijkswaterstaat is een lamp en armatuur die zorgt voor een amberkleurige uitstraling waar de mast lager ligt dan gebruikelijk en de lichtafsnijding sterk is waardoor weerlicht voorkomen wordt. Dergelijke typen lampen zijn inmiddels in omloop op de markt.

De volgende mitigerende maatregelen hebben als doel de vliegroute, waar deze is aangetoond, te mitigeren met de volgende maatregel (zie Figuur 8 en Figuur 9):

- Plaatsen hop-over ter hoogte van Trienenbergweg.
- Plaatsen hop-over ter hoogte van Nachtegaalweg.

De inrichting van de hop-over zijn weergegeven in Figuur 10. Deze hop-over zorgt ervoor dat de rechtlijnige structuur, nu gevormd door de laanbeplanting, doorgezet wordt naar de overkant van de N270. De permanente hop-overs worden gerealiseerd door het plaatsen van nieuwe bomen. Dit zijn inheemse soorten en zijn op moment van plaatsen minimaal zes meter hoog met voldoende volume in de boomkroon om vleermuizen op hoogte te brengen. De te planten bomen worden voor aanschaf gecontroleerd door de ecoloog. Hiermee zijn de hop-overs direct beschikbaar als vliegroutefunctie. De bomen op andere locaties dan bij de hop-overs mogen kleiner van formaat zijn.

Op het kruispunt van de Trienenbergweg-Zandschelweg blijft de vliegroute grotendeels intact, doordat de laanstructuur niet onderbroken wordt, maar wel kleiner (zie Figuur 8). Hierdoor is geen tijdelijke kunstmatige hop-over noodzakelijk. Op het kruispunt Nachtegaalweg-Padbrugseweg is wel sprake van onderbreking van de vliegroute tijdens de werkzaamheden (zie Figuur 9). Bij dit kruispunt is tijdens de werkzaamheden (direct na het kappen van de bomen) een kunstmatige hop-over noodzakelijk. Hiervoor wordt het kruispunt voorzien van een kunstmatige structuur op zes meter hoogte (op boomkroonhoogte), waardoor de onderbreking van de laanstructuur wordt opgeheven. Zodra de nieuwe bomen aangeplant zijn en de nieuwe permanente hop-over gerealiseerd is, kan de tijdelijke hop-over verwijderd worden.

De eisen aan plaatsing en ontwerp voor de hop-overs zijn:

- Plaatsing sluit aan op huidige rechtlijnige structuren (bomenlanen, bosranden etc.). Bij geen aansluiting met huidige structuur is een dergelijke hop-over/vleermuisportaal niet optimaal functionerend.
- Aanwezige structuur (laanbeplanting) dient zoveel als mogelijk behouden te blijven.
- Verlichting ter plekke dient zo veel als mogelijk vermeden te worden. Vleermuisvriendelijke verlichting of enkel naar beneden stralende verlichting is hiervoor ook geschikt. Vleermuizen maken doorgaans gebruik van de ‘donkerste’ oversteekplaats.

- Bij een overbrugging van meer dan 10 meter dient een tussenstap gerealiseerd te worden d.m.v. het plaatsen van hoog opgaande structuur in de middenberm of tussen hoofdweg en parallelweg. Een ander alternatief is het gebruik van een vleermuisportaal.
- De nieuwe situatie is niet honderd procent vergelijkbaar. De effecten kunnen niet volledig uitgesloten worden. De mitigerende maatregelen zijn ontheffingsplichtig.
- Als de realisatie van een aansluitende boomkroon niet mogelijk is, dan moet een permanente kunstmatige hop-over (vleermuisportaal) gerealiseerd worden. Hiermee blijft de functie als vliegroute behouden.

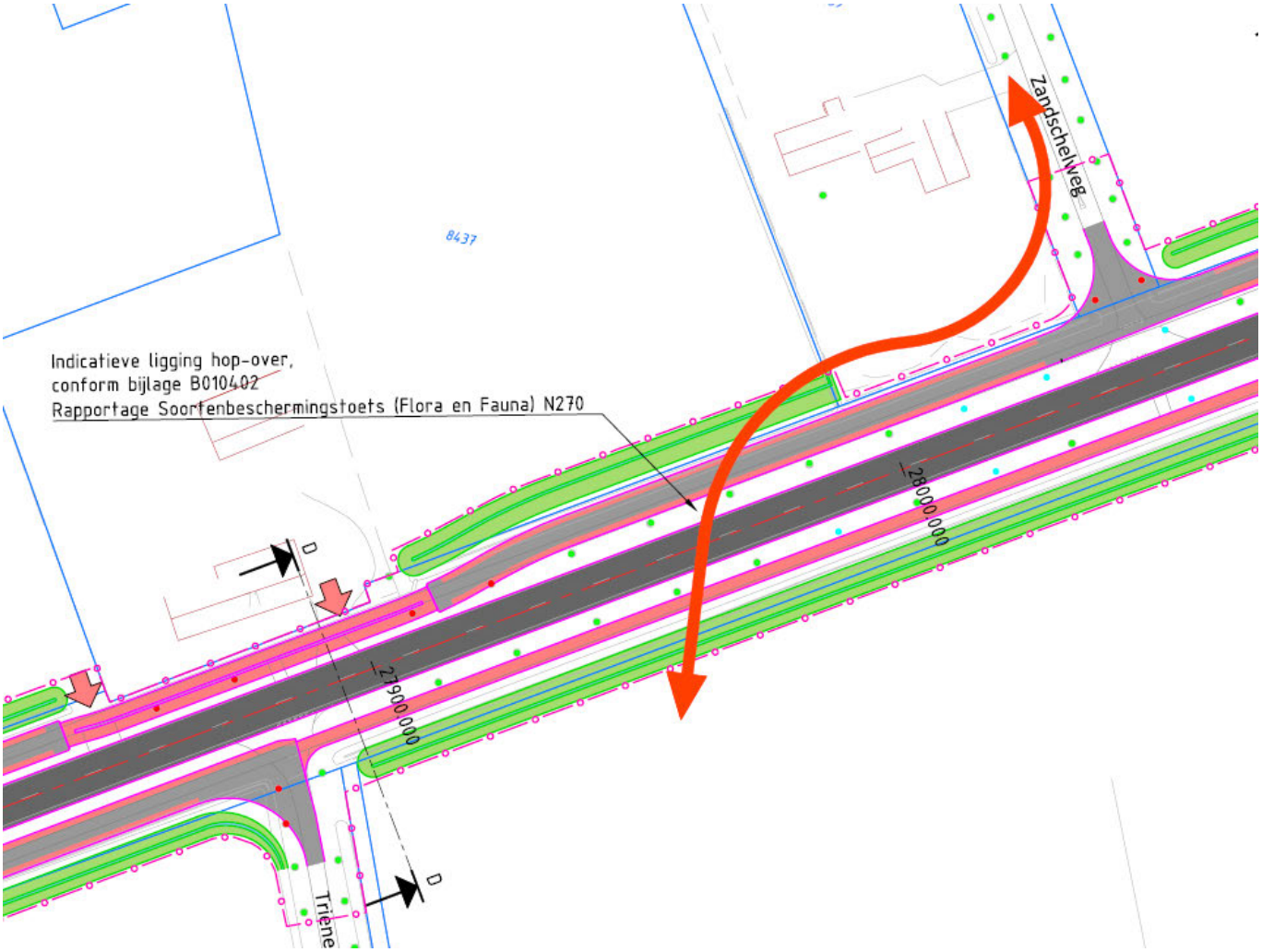

Figuur 8 Hop-over bij de Trienenbergweg-Zandschelweg. Tijdens de werkzaamheden blijft de laanstructuur en de bomen behouden (groene bolletjes), ondanks dat op enkele plaatsen bomen worden gekapt (rode bolletjes). Op andere plaatsen wordt de laanstructuur versterkt (blauwe bolletjes). Doordat de laanstructuur ten alle tijden behouden blijft is geen tijdelijke kunstmatige hop-over noodzakelijk. De groene structuur op het erf grenzend aan de N270 en de Zandschelweg sluit aan op de laanstructuur en vormt zo onderdeel van de vliegroute

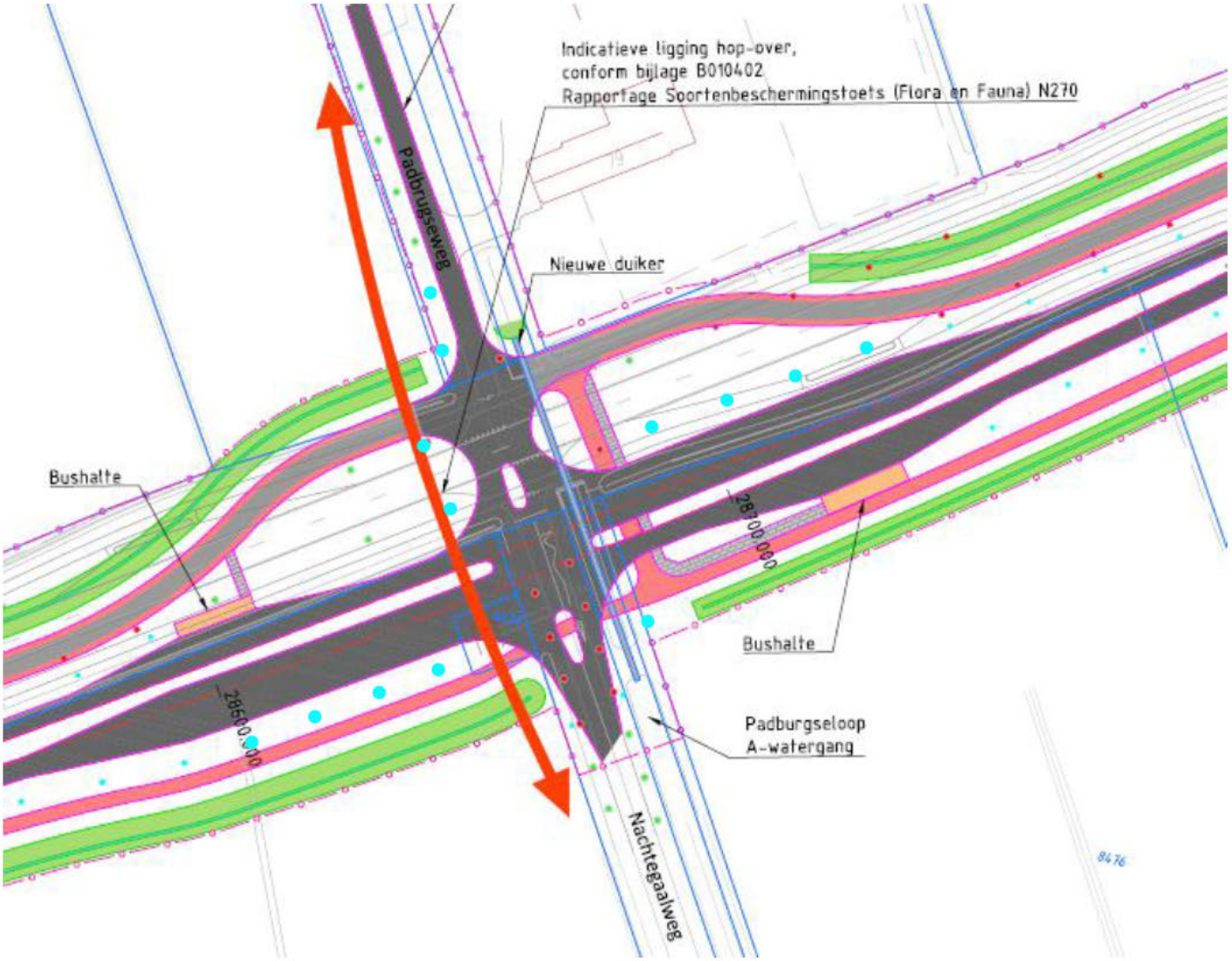

Figuur 9 Hop-over bij de Nachtegaalweg-Padbrugseweg. Tijdens de werkzaamheden verdwijnt de laanstructuur tijdelijk door de kap van een tiental bomen (rode bolletjes) op de kruising. Daarvoor komen nieuwe bomen tussen de verschillende wegen voor terug (blauwe bolletjes). Doordat de laanstructuur ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden niet behouden kan blijven is een tijdelijke kunstmatige hop-over noodzakelijk. Hiervoor wordt het kruispunt voorzien van een kunstmatige structuur (vlak) op boomkroonhoogte waardoor de onderbreking van de laanstructuur wordt opgeheven

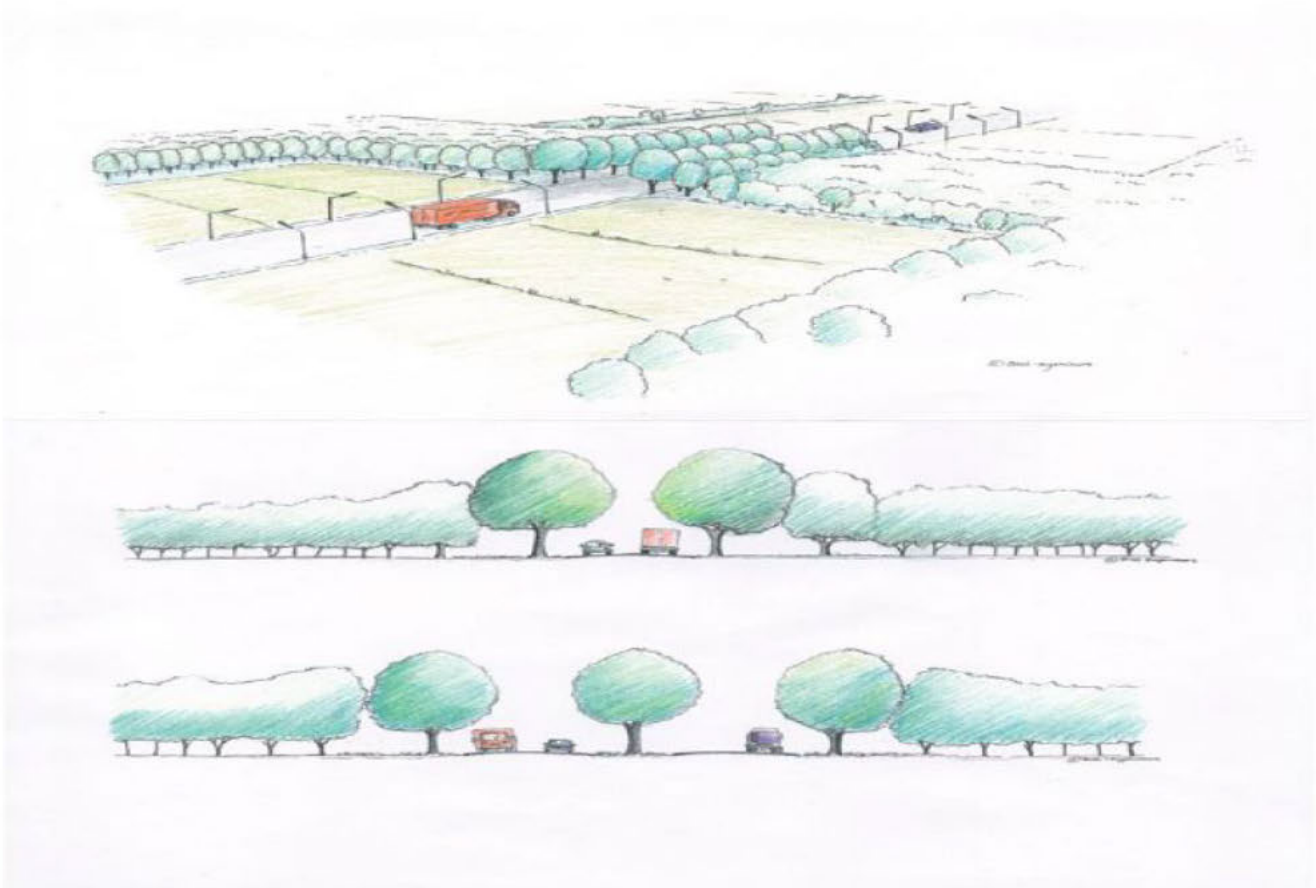

Figuur 10 Impressie hop-over voor vleermuizen met bovenstaand totaaloverzicht en onderstaand doorsnede met manier van aansluiting boomkronen met eventueel een tussenstap

Zoogdieren

Faunapassages en begeleidende rasters

Voor de zoogdieren das, eekhoorn, bunzing/steenmarter, wezel en andere soorten met vrijstelling wordt de barrière die de N270 vormt groter. Door de verbreding van de weg wordt het risico van aanrijdingen voor grondgebonden soorten vergroot. Door het plaatsen van faunapassages inclusief geleidingsschermen hiernaar toe zijn deze effecten te mitigeren. Ter hoogte van km 27.3 wordt een grote faunapassage aangelegd van 70 cm hoog en 100 cm breed onder de hoofdweg en parallelwegen door. Ter hoogte van km 26.7, 28.3 en 29.15 worden kleine faunapassages aangelegd met een diameter van minimaal 30 cm. De openingen van de faunapassage dienen minimaal enkele meters van de wegen af te liggen en aan te sluiten op groenstructuren. Dit om verstoring van menselijke activiteiten bij de faunapassage te beperken. Daartussen worden geleidingsschermen parallel aan de wegen richting de faunapassages gerealiseerd, zodat dieren richting de faunapassages worden geleid en niet de wegen oversteken. Op de grens met de Provincie Limburg wordt geen faunapassage aangelegd, omdat het aansluitende traject op de planning staat na afronding van het huidige project. Het plaatsen van een faunapassage op de grens is ecologisch suboptimaal. Wel wordt geadviseerd bij het volgende traject een faunapassage te plaatsen tussen km 30.0 en 30.1, waardoor de twee bosgebieden links en rechts van de N270 op elkaar aangesloten worden.

Eisen aan plaatsing en ontwerp voor de faunapassages zijn:

- Ontwerp dient conform de Leidraad vormgeving van faunapassages deel III, Rijkswaterstaat, ProRail, september 2011 te zijn.
- Tunnel moet zowel onder de hoofdweg als parallelwegen door lopen.
- Geleidingsschermen naar tunnels toe dienen aan beide zijden van de faunatunnels over een lengte van 300 m aan links en rechts van de ingang (m.u.v. op- en inritten van aanwonenden en agrarische percelen).
- Geleidingsschermen worden minimaal 10 m langs de aansluitingswegen, haaks op andere geleidingsschermen, geplaatst (m.u.v. op- en inritten van aanwonenden en agrarische percelen).

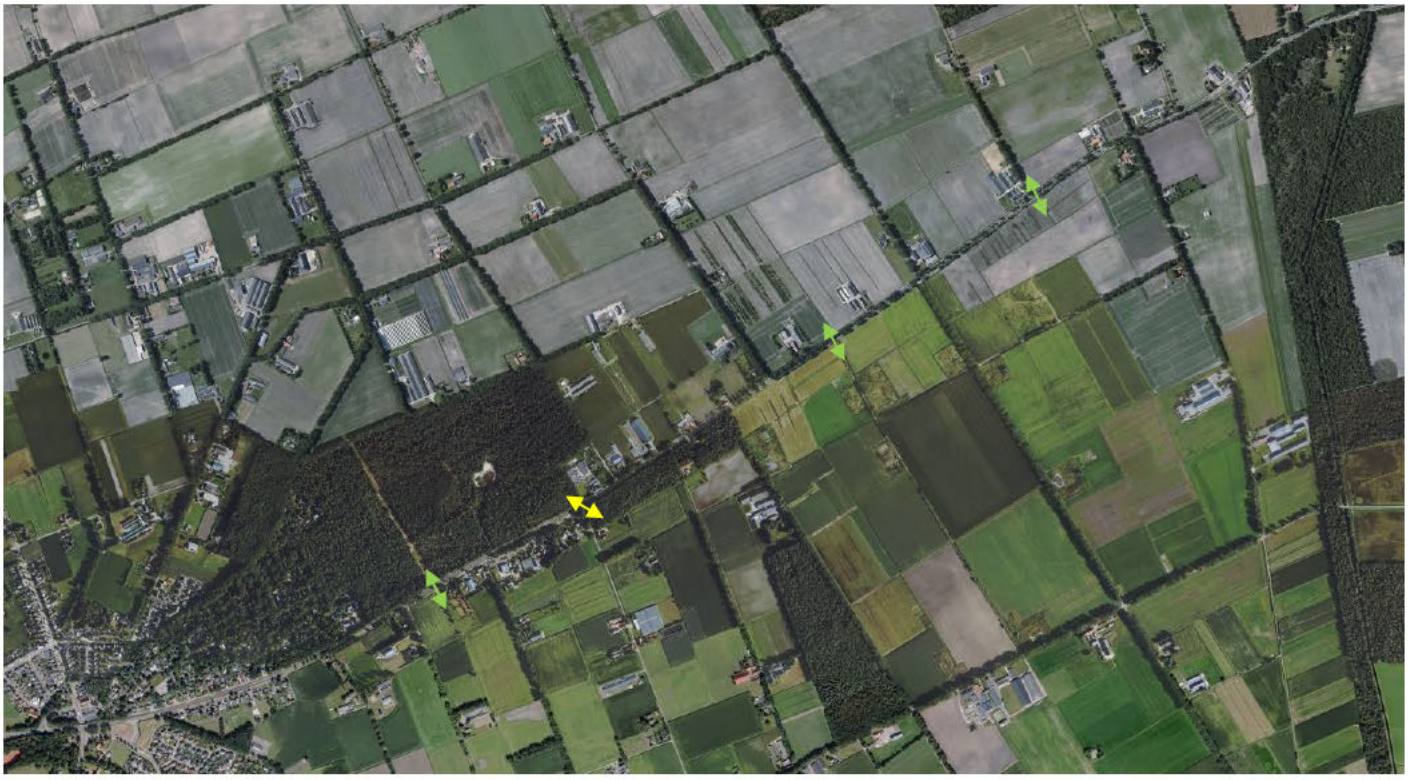

Figuur 11 Faunapassages: gele pijl = grote faunapassagen en groene pijl = kleine faunapassage

Verblijfplaatsen
Ten aanzien van het voorkomen van overtredingen van verbodsbepalingen ten aanzien van de eekhoorn, kleine marterachtigen en andere zoogdieren met vrijstelling dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- Indien een zomerverblijf aanwezig is in een te kappen boom, controleert de begeleidend ecoloog het verblijf en geeft deze vrij bij afwezigheid van gebruik.
- In de periode oktober 2022 tot februari 2023 wordt de vegetatie in de bermen binnen het projectgebied kort gemaaid en kort gehouden ter ontmoediging van gebruik van holten.
- Voordat de graafwerkzaamheden starten controleert de begeleidend ecoloog de holten en geeft deze vrij bij afwezigheid van gebruik.

Doordat het verdwijnen van verblijfplaatsen van beschermde soorten op voorhand niet volledig kan worden uitgesloten dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Amfibieën
Ten aanzien van het voorkomen van overtredingen van verbodsbepalingen ten aanzien van de alpenwatersalamander dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- Voer de werkzaamheden in de bossen ten noorden van de N270 tussen km 26.4 en 27.3 uit in de periode maart t/m augustus. Buiten deze periode gebruikt de alpenwatersalamander dit deel als landbiotoop en kruipt weg onder bijvoorbeeld boomstammen. In de periode maart t/m augustus zijn de dieren nabij de voortplantingswateren aanwezig (ruim buiten het projectgebied).
- Als het niet mogelijk is om in de periode uit het vorige punt te werken: plaats in de periode maart t/m augustus voorafgaande aan de werkzaamheden een amfibieënscherm tussen het werkgebied en de wateren dieper in het bos gelegen.
- Laat een ecoloog voorafgaande aan de grondwerkzaamheden tussen km 26.4 en 27.3 het werkgebied controleren op aanwezige dieren onder boomstronken en andere geschikte schuilplaatsen.
- Bij het aanwezig zijn van oppervlaktewater in de aanwezige sloten: inspecteer deze eerst en vang deze eventueel leeg voordat gestart wordt met de werkzaamheden.
- Voer voorafgaand aan grondwerk na maaiwerkzaamheden. De maaiwerkzaamheden ontmoedigen de aanwezigheid van deze en andere soorten amfibieën;
- Voorzie tussen km 26.4 en 27.3 de begeleidende rasters van amfibieënschermen aan de onderzijde, zodat amfibieën niet de weg op kunnen kruipen.

Broedvogels
De roekenkolonie is gebonden aan de nesten en kan niet uitwijken naar een andere locatie. Om de staat van instandhouding te kunnen garanderen dient de roekenkolonie in het broedseizoen niet gestoord te worden. Ten aanzien van het voorkomen van overtredingen van verbodsbepalingen ten aanzien van de roeken dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- Binnen het broedseizoen: werk op minimaal 200 m afstand van de roekenkolonie.
- Of werk buiten het broedseizoen – afhankelijk van weersomstandigheden 15 maart t/m 15 juli.

Ten aanzien van het mogelijk voorkomen van niet jaarrond beschermde nesten dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- Werk buiten het broedseizoen – afhankelijk van weersomstandigheden 15 maart t/m 15 juli.
- Wanneer werkzaamheden niet geheel buiten broedseizoen plaats kunnen vinden: voer ontmoediging uit. Dit kan door middel van maaien/kappen voorafgaand aan broedseizoen. Daarbij moet gelet worden op andere beschermde soorten.

5.2.4 Toetsing Wnb na mitigatie en compensatie

In Tabel 18, Tabel 19 en Tabel 20 zijn de effectbeoordelingen uit de vorige paragraaf overgenomen en aangegeven welke verbodsbepalingen na mitigatie nog worden overtreden (X = overtreding en O = effect geheel gemitigeerd).

Tabel 18 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van de overige Europees beschermde soorten na mitigatie van de negatieve effecten, zie hoofdstuk 5

Soorten	Ingreep	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4
Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, gewone grootoorvleermuis	Kap van bomen		X		
	Verwijderen bermen		X		
	Verwijderen bosgrond met opstand		X		
	Verleggen greppels/sloten		X		
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)	O	X		O
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)		X		

Relevante verbodsbepalingen 3.5: Het is verboden om:
Lid 1: Habitatrichtlijnsoorten opzettelijk te doden of te vangen;
Lid 2: Habitatrichtlijnsoorten opzettelijk te verstoren;
Lid 3: eieren van Habitatrichtlijnsoorten opzettelijk te vernielen of te rapen;
Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van Habitatrichtlijnsoorten te beschadigen of te vernielen.

Tabel 19 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 ten aanzien van de Andere soorten na mitigatie van de negatieve effecten uit paragraaf 5.2.2

Soort	Ingreep	Lid 1a	Lid 1b	Lid 1c
Das	Kap van bomen			
	Verwijderen bermen			
	Verwijderen bosgrond met opstand			
	Verleggen greppels/sloten			
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)	O		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Eekhoorn	Kap van bomen		X	

Soort	Ingreep	Lid 1a	Lid 1b	Lid 1c
	Verwijderen bermen			
	Verwijderen bosgrond met opstand		X	
	Verleggen greppels/sloten			
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)	O		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Bunzing/steenmarter	Kap van bomen			
	Verwijderen bermen	O	X	
	Verwijderen bosgrond met opstand	O	X	
	Verleggen greppels/sloten	O	X	
	Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	O		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Wezel	Kap van bomen			
	Verwijderen bermen	O	X	
	Verwijderen bosgrond met opstand	O	X	
	Verleggen greppels/sloten	O	X	
	Verbreding wegvlak (barrière werking en verlies leefgebied)	O		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			
Alpenwatersalamander	Kap van bomen	O		
	Verwijderen bermen	O	X	
	Verwijderen bosgrond met opstand	O	X	
	Verleggen greppels/sloten			
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)	O		
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)			

Relevante verbodsbepalingen 3.10. Het is verboden om Andere soorten:
Lid 1a: opzettelijk te doden of vangen;
Lid 1b: opzettelijk te beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
Lid 1c: opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Tabel 20 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van de Vogelrichtlijn na mitigatie van de negatieve effecten uit paragraaf 5.2.2

Soort	Ingreep	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5
Roek	Kap van bomen	O	O			
	Verwijderen bermen					
	Verwijderen bosgrond met opstand					
	Verleggen greppels/sloten					
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)				O	
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)					

Steenuil	Kap van bomen					
	Verwijderen bermen					
	Verwijderen bosgrond met opstand					
	Verleggen greppels/sloten					
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)					
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)					
Niet jaarrond beschermde soorten	Kap van bomen	O	O			
	Verwijderen bermen					
	Verwijderen bosgrond met opstand	O	O			
	Verleggen greppels/sloten	O	O			
	Verbreding wegvlak (barrière werking en daardoor verhoogd risico aanrijding en verlies leefgebied)					
	Aanleg parallelwegen (verstoring door verkleining afstand weg tot bosrand)					

Relevante verbodsbepalingen 3.1: Het is verboden om:
Lid 1: vogels opzettelijk te doden of vangen;
Lid 2: vogels opzettelijk te beschadigen of vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
Lid 3: eieren te het rapen of onder zich hebben van eieren;
Lid 4: vogels opzettelijk te storen;
Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

5.2.5 Conclusie

Het is niet mogelijk om alle negatieve effecten – en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen Wnb – volledig te voorkomen of te mitigeren. Het gaat hierbij om de volgende overtredingen en soorten:

- Bij het kappen van bomen die onderdeel uitmaken van een vliegroute kan geen garantie gegeven worden dat alle effecten op de verblijfplaatsen die aangesloten zijn op deze vliegroute volledig gemitigeerd worden.
- Vernielen of beschadigen verblijfplaatsen van de eekhoorn, bunzing/steenmarter, wezel en alpenwatersalamander als gevolg van de kap van bomen, het verwijderen van bermen en bosgrond met opstand en het verleggen van greppels/sloten. Het gaat hierbij om overtreding van verbodsbepaling artikel 3.10 lid 1b.

Voor het mogelijk overtreden van deze verbodsbepalingen dient een ontheffing te worden aangevraagd. Zie hoofdstuk 6 voor de relevante onderbouwing van de ontheffingsaanvraag.

6 Ontheffing Wet natuurbescherming

6.1 Ontheffing en soorten

Provincie Noord-Brabant vraagt een ontheffing Wnb aan voor:
- Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger; Art. 3.5 lid 2 (opzettelijk verstoren).
- Eekhoorn, bunzing/steenmarter, wezel en alpenwatersalamander; Art. 3.10, lid 1b (beschadigen, vernielen, wegnemen vaste rust- en verblijfplaatsen).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 december 2022 t/m 31 december 2023.

De ontheffing Wnb wordt aangevraagd voor het volgende wettelijke belang: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

6.2 Belang en alternatievenafweging

6.2.1 Onderbouwing wettelijk belang

De problematiek rond de N270 spitst zich toe op een drietal hoofdaspecten, namelijk:
1. Verkeersveiligheid.
2. Leefbaarheid.
3. Onderhoud.

In de huidige situatie is een aantal problemen op de N270 aanwezig:
- Een te hoge gemiddelde snelheid.
- De verkeersonveilige kruisingen van de hoofdrijbaan met de vele zijwegen.
- De essentiële herkenbaarheidskenmerken (EHK) van de weg conform de landelijke richtlijnen van Duurzaam Veilig ontbreken.
- Door de vele aansluitingen van zijwegen en particuliere percelen direct op de hoofdrijbaan is er sprake van verkeersonveiligheid (m.n. links afslaande verkeersbewegingen).
- De bestaande bushalten langs de hoofdrijbaan voldoen niet aan de toegankelijkheidseisen.
- Landbouwverkeer maakt gebruik van de hoofdrijbaan, wat leidt tot verkeersonveiligheid i.v.m. grote snelheidsverschillen en vuil op de hoofdrijbaan.
- De aansluiting bij Walsberg voldoet niet aan de richtlijnen voor verkeersveiligheid in overeenstemming met het standaardwerk voor het ontwerpen van een gebiedsontsluitingsweg conform CROW publicatie 330 “handboek wegontwerp (2013) deel gebiedsontsluitingswegen”.
- Er is in hoge mate sprake van geluidshinder voor aanwonenden langs de N270.

Als wegbeheerder van de provinciale weg N270 Deurne-Limburgse grens is het de wettelijke taak van de provincie Noord-Brabant om te zorgen voor een goed onderhouden en verkeersveilige weg. Daarnaast dient wettelijk en beleidsmatig zorggedragen te worden voor een leefbare woonomgeving. Het is dus in het kader van openbare veiligheid noodzakelijk om aanpassingen aan de weg te maken.

6.2.2 Alternatieven

De werkzaamheden zijn locatiegebonden en de beheerder (Provincie Noord-Brabant) dient aan de wettelijke eisen in het kader van de veiligheid, leefbaarheid en onderhoud van de wegen inclusief omwonende te voldoen. Door de werkzaamheden niet uit te voeren voldoet de beheerder niet aan de eisen. Ruimtebeslag is bij geen enkel alternatief te voorkomen. Met het huidige ontwerp is de hoeveelheid ruimtebeslag minimaal gebleven: een alternatief die leidt tot minder effecten is niet voor handen.

6.3 Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen en wijdverspreid voor[11]. Over aantalsontwikkelingen is geen uitspraak te doen. De gewone grootoorvleermuis komt in Nederland in lage aantallen, maar wijdverspreid voor[12]. De huidige trend is stabiel. De laatvlieger komt in Nederland wijdverspreid voor[13]. Over aantallen en ontwikkeling is geen uitspraak te doen. De functionaliteit van de leefomgeving van deze drie vleermuissoorten is niet in het geding. De wet beoogt geen instandhouding van een statische populatiegrootte, maar beoogt dat de populatie duurzaam in stand gehouden wordt. Dit betekent dat er tijdens en na de activiteiten voor elke functie en soort voldoende, geschikte en onderling bereikbare verblijfplaatsen moeten blijven voortbestaan. Naast dat de functie van het projectgebied voor vleermuizen beperkt is, wordt behoud van de huidige (beperkte functie) in het project gegarandeerd door mitigerende maatregelen. Deze mitigerende maatregelen, beschreven in paragraaf 6.3.2, zorgen ervoor dat de essentiële vliegroutes behouden blijven (zowel tijdens als na de werkzaamheden). Verder zorgen deze mitigerende maatregelen ervoor dat de mogelijke verstoring tijdens de werkzaamheden verminderd wordt.

De eekhoorn komt verspreid over Nederland, met name op de zandgronden, voor[14]. Over aantalsontwikkelingen is geen uitspraak te doen. De bunzing, steenmarter en wezel komen verspreid over Nederland voor[15,16,17]. Over de aantalsontwikkelingen is geen uitspraak te doen. De verblijfplaatsen die mogelijk verdwijnen in de bermen langs de wegen vormen onderdeel van een netwerk aan verblijfplaatsen. De functie van de gebieden langs de drukke weg is beperkt. Na de werkzaamheden is vergelijkbaar habitat weer beschikbaar. Omdat, na het uitvoeren van de mitigerende maatregelen, beperkt leefgebied aangetast wordt, maar bestaande leefgebieden beter verbonden worden door nieuwe verbindingen onder de N270 door, komt de staat van instandhouding niet in het gedrang. Tevens wordt door de mitigerende maatregelen voorkomen dat dieren gedood worden.

Alpenwatersalamander is in Nederland een relatief vrij zeldzame soort. Enkel in de Provincie Noord-Brabant en Limburg is de soort wijdverspreid. De soort komt voor nabij bos en/of houtwallen op vooral zandige leemgronden. Daarbij heeft de soort een voorkeur voor beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. Informatie over de staat van instandhouding van de alpenwatersalamander is niet beschikbaar. Uit landelijke monitoringsgegevens blijkt echter wel dat de trend een matige toename vertoont (RAVON, 2007). Omdat, na het uitvoeren van de mitigerende maatregelen, beperkt leefgebied aangetast wordt, maar bestaande leefgebieden beter verbonden worden door nieuwe verbindingen onder de N270 door, komt de staat van instandhouding niet in het gedrang. Tevens wordt door de mitigerende maatregelen voorkomen dat dieren gedood worden.

[11] BIJ12 – Juli 2017 – Kennisdocument Gewone dwergvleermuis – Versie 1.0
[12] BIJ12 – Juli 2017 – Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis – Versie 1.0
[13] Zoogdiervereniging – 2022 – Laatvlieger – https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/laatvlieger – Geraadpleegd op 17 mei 2022.
[14] Zoogdiervereniging – 2022 – Eekhoorn – https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn – Geraadpleegd op 17 mei 2022.
[15] Zoogdiervereniging – 2022 – Bunzing – https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing – Geraadpleegd op 17 mei 2022.
[16] Zoogdiervereniging – 2022 – Steenmarter – https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter – Geraadpleegd op 17 mei 2022.
[17] Zoogdiervereniging – 2022 – Wezel – https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel – Geraadpleegd op 17 mei 2022.

Bijlage A Wettelijk kader soortbescherming Wet natuurbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn (art 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (art 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (art 1.11, lid 3).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:
- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1).
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2).
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:
- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1)

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragscodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragscode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

a. Een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
b. Een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw.
c. Een bestendig gebruik.
d. Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder). Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het bevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Limburg heeft een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten (voor enkele soorten geldt de vrijstelling enkel in een specifieke periode):

Tabel 21 Door de provincie Noord-Brabant vrijgestelde soorten.

Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker
Aardmuis
Bosmuis
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Haas
Huisspitsmuis
Konijn
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Woelrat

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De activiteiten moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor soorten van de Vogelrichtlijn kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten van de Habitatrichtlijn kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de andere beschermde soorten, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Bijlage B Ontwerp (los aangeleverd)

Bijlage C Planning (los aangeleverd)

Bijlage D Resultaten soortgericht onderzoek vleermuizen

Resultaten van soortgericht onderzoek geprojecteerd op vigerende ontwerptekening (zie ook bijlage B).

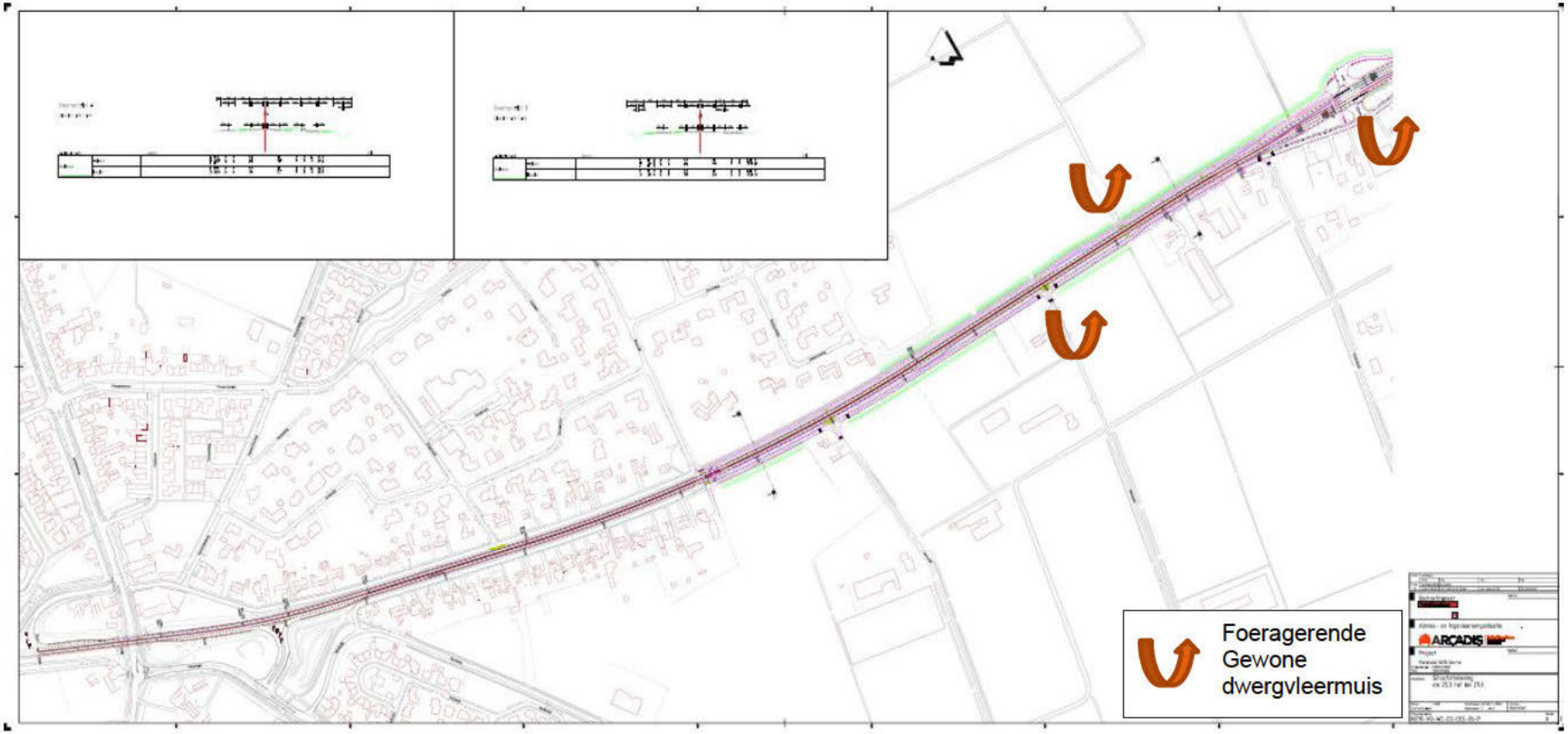

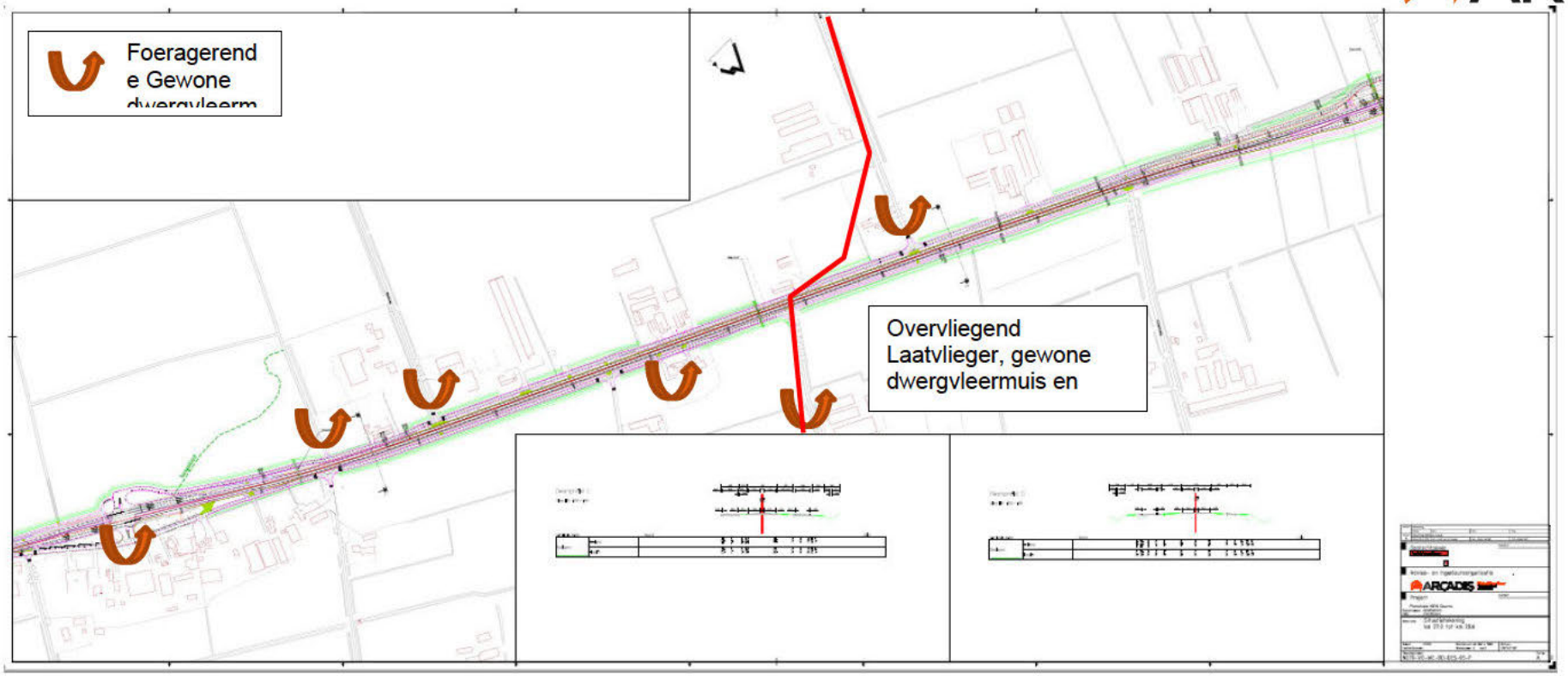
Foeragerend
e Gewone
Overvliegend
Laatvlieger, gewone
dwergvleermuis en

Foeragerend
e Gewone
Overvliegend gewone
dwergvleermuis

Colofon

ACTIVITEITENPLAN WET NATUURBESCHERMING
RECONSTRUCTIE N270 DEURNE-LIMBURGSE GRENS

KLANT
Provincie Noord-Brabant

AUTEUR
[redacted]

ONZE REFERENTIE
D10054830:26

DATUM
25 mei 2022

STATUS
Definitief

GECONTROLEERD DOOR

[redacted]
Adviseur ecologie

VRIJGEGEVEN DOOR

[redacted]
Project leader

Over Arcadis

Arcadis is een toonaangevend wereldwijd ontwerp- en consultancybureau voor de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij maken het verschil voor onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Met 27.000 mensen in meer dan 70 landen genereerden we in 2020 een omzet van €3,3 miljard. Wij ondersteunen UN-Habitat met kennis en expertise om leefomstandigheden te verbeteren in gebieden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life